T.C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

ARIZA GİDERME 3

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	i
ÖĞRENME FAALİYETİ–1	3
1. WİNDOWS 9X AİLESİNDE SORUN GİDERME	3
1.1. Windows 9x Ailesi	3
1.1.1. Kurulum İçin Gerekli Olan Minimum Donanım	3
1.1.2. Hata ve Başlatma İletileri	4
1.1.3. Windows 9x Başlat Kipleri	7
1.1.4. Hata Günlük Dosyaları	9
1.1.5. Sanal Bellek ve Hataları	10
1.2. Sorun Gidermede Sistem Araçları	14
1.2.1. Sistem Araçlarını Kullanma	14
1.2.2. Aygıt Yöneticisini Kullanma	26
1.2.3. Sistem Düzenleyicisini Kullanma	.29
1.3. Kayıt Defteri (Registry)	35
1.3.1. Kayıt Dosyaları	.35
1.3.2. Kayıt Yapısı ve Düzenleme	36
1.3.3. Örnek Uygulamalar	.37
UYGULAMA FAALİYETİ	39
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	40
ÖĞRENME FAALİYETİ–2	42
2. WINDOWS NT/2000 AILESINDE SORUN GIDERME	42
2.1. Windows Nt/2000 Kurulum Sorunlar1	42
2.1.1. Kurulum İçin Gerekli Minimum Donanım İhtiyaçları	.42
2.2. Windows Nt/2000 Versiyon Yükseltme Sorunları	45
2.2.1. Versiyon Yükseltme İçin Minimum Donanım İhtiyaçları	45
2.3. Windows 2000 Balatma Kipleri	45
2.4. Windows 2000 Kurtarma Konsolu	47
2.4.1. Cmdcons Komutu	48
2.4.2. Fixmbr Komutu	49
2.4.3. Fixboot Komutu	49
UYGULAMA FAALİYETİ	51
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	52
ÖĞRENME FAALİYETİ–3	53
3. WİNDOWS XP AİLESİNDE SORUN GİDERME	53
3.1. Windows Xp Kurulum Sorunları	53
3.1.1. Plug and Play (Tak-ve-Çalıştır) Olmayan Donanımlar	53
3.2. Windows Xp Versiyon Yükseltme Sorunları	58
3.2.1. Kurulum İçin Gerekli Minimum Donanım İhtiyaçları	.58
3.3. Windows Xp Başlatma Kipleri	.59
3.4. Windows Xp Kurtarma Konsolu	61
3.5. Görev Yöneticisi	62
UYGULAMA FAALİYETİ	67
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	68
ÖĞRENME FAALİYETİ–4	69
4. VERİLERİN YEDEKLENMESİ	69

4.1. Windows Kayıt Yedekleme ve Kurtarma Aracı	69
4.1.1. Yedek Alma Sihirbazı (Backup Wizard)	69
4.2. Veri Uygulama Yedekleme ve Kurtarma Aracı	74
4.2.1. Ntbackup Komutu	74
4.3. Veri Yedekleme Prosedürleri	78
4.3.1. Normal Backup (Normal Yedekleme)	79
4.3.2. Artan (Değişen) Incremental Backup (Yedekleme)	79
4.3.3. Differential Backup (Fark Yedekleme)	79
4.3.4. Copy Backup (Kopyalama ile Yedekleme)	79
4.4.5. Daily Backup (Günlük Yedekleme)	79
UYGULAMA FAALİYETİ	80
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
MODÜL DEĞERLENDİRME	
CEVAP ANAHTARLARI	
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	
KAYNAKÇA	

AÇIKLAMALAR

KOD	523EO0183		
ALAN	Bilişim Teknolojileri		
DAL/MESLEK	Bilgisayar Teknik Servisi		
MODÜLÜN ADI	Arıza Giderme 3		
MODÜLÜN TANIMI	İşletim sistemlerinde sorunları giderme ile ilgili öğrenme materyalidir.		
SÜRE	40 / 32		
ÖN KOŞUL	Arıza Giderme 2 modülünü almış olmak		
YETERLİK	İşletim sistemleri sorunlarını gidermek		
MODÜLÜN AMACI	 Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında, işletim istemi için şimdiye kadar üretilmiş olan sürümler üzerinde çalışabilecek, varsa ortaya çıkan sorunları tespit edebilecek ve giderebileceksiniz; aynı zamanda da verilerin yedeklenmesini yapabileceksiniz. Amaçlar Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında: 1. Windows 9x ailesinde oluşabilecek sorunları giderebileceksiniz. 2. Windows NT/2000 ailesinde oluşabilecek sorunları giderebileceksiniz. 3. Windows XP ailesinde oluşabilecek sorunları giderebileceksiniz. 4. Windows ortamında verilerin yedeklenmesi işlemini gerçekleştirebileceksiniz. 		
EĞİTİM ÖĞRETİM	Bilgisayar laboratu varı ve bu ortamda bulunan işletim		
ORTAMLARI VE	sistemi yüklü PC, işletim sistemi CD'si ve yardımcı		
DONANIMLARI	programlar.		
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül içinde ve sonunda verilen öğretici sorularla edindiğiniz bilgileri pekiştirecek, uygulama örneklerini ve testleri, gerekli süre içinde tamamlayarak etkili öğrenmeyi gerçekleştireceksiniz. Sırasıyla araştırma yaparak, grup çalışmalarına katılarak ve en son aşamada alan öğretmenlerine danışarak ölçme ve değerlendirme uygulamalarını gerçekleştiriniz.		

ii

Sevgili Öğrenci,

İçinde bulunduğumuz çağda, gelişen teknoloji özellikle bilişim alanında etkisini göstermektedir.

Bilindiği gibi bilgisayarın yapısı donanım ve yazılımdan ibarettir. Donanım alanındaki gelişmeler doğal olarak yazılım dünyasını etkilemektedir. Donanıma paralel olarak yazılım da gelişmektedir. Donanım ve yazılım birbirini tamamlayan en önemli iki faktördür.

Baş döndürücü gelişmelerle birlikte çeşitli problemler ve arızalar ortaya çıkmaktadır. Örneğin, yeni aldığınız bir donanım parçası, kullandığınız yazılıma uyumlu olmayabilir. Ya da yeni çıkmış bir program eski sisteminizde çalışmayabilir. O halde kullanacağınız donanım ve yazılımlar birbirine uyumlu olmalı ve güncelleştirilmelidir.

Kullandığınız sistem başlangıç da sorunsuz çalışıyor olabilir. Zamanla yüklenen ve kaldırılan çeşitli programlar, bulaşan virüsler çeşitli problemlere yol açabilir. Örneğin, bilgisayar yavaşlayabilir veya daha da kötüsü kilitlenme ve donma gibi sorunlara yol açabilir.

Unutmamak gerekir ki bir problemin ya da arızanın mutlaka bir çözüm yolu vardır. Herhangi bir arızayla karşılaştığınız zaman öncelikle yapmanız gereken hatanın kaynağını tespit etmektir. Daha sonra çözüm yollarını araştırmak gerekir. Çözüm yolunu bulduktan sonra gerekli olan sistem araçlarını, izleme ve tanı araçlarını kullanarak problemi ya da hatayı yok etme yoluna gitmelisiniz.

Bu modül de özellikle işletim sistemlerinde kaynaklanabilecek arızalar ve çözüm yolları üzerinde durulmuştur.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

İşletim sistemi sorunları hakkında bilgi sahibi olacak, Windows 9x ailesinde sorun giderebilecek ve Windows 9x ailesini eksiksiz tanıyabileceksiniz.

ARAȘTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Windows 9x için gerekli olan minimum donanım gereksinimi nelerdir? Araştırınız.
- Sorun gidermede kullanılan sistem araçlarını araştırınız.
- Kayıt defteri görevini araştırınız.

Araştırma sonuçlarını ve edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. WINDOWS 9X AILESINDE SORUN GIDERME

1.1. Windows 9x Ailesi

Windows 9x dendiği zaman farklı bir işletim sistemi aklımıza gelebilir. Aslında Windows 9x, Windows 95, ardından çıkan Windows 98 ve Windows 98'in devamı olan versiyon Windows ME (Millennium edition)'dir. Günümüzde Windows işletim sisteminin XP (experience-tecrübe), Media Center, Vista versiyonları kullanılmaktadır.

1.1.1. Kurulum İçin Gerekli Olan Minimum Donanım

Windows işletim sistemlerinin yazılım mimarisindeki gelişmeler yeni çıkan versiyonlarının daha güçlü donanımlara ihtiyaç duymasını gerektirmektedir. Bu nedenle işletim sistemlerinin versiyonlarının gelişimi ile donanım gereksinimlerinin artması doğru orantılı olarak nitelendirilmelidir. Tablo1.1' de referans olarak Windows 98 işletim sisteminin sistem gereksinimleri verilmektedir.

Windows 98 için minimum sistem gereksinimi
İşlemci: 486DX / 66 MHz veya daha ileri bir işlemci
Hafıza: 16 MB bellek; (daha çok bellek başarımı arttırır.)
Sabit Sürücü: Normal yükleme yaklaşık olarak 195 MB boş disk alanı gerektirir; ancak
seçtiğiniz yükleme seçeneklerine bağlı olarak 120 MB ile 295 MB arasında değişebilir.
Görüntü: VGA veya daha ileri çözünürlükte monitör
Çevre birimleri/ Diğer: Mouse, klavye
Sürücü: CD-ROM veya DVD-ROM sürücüsü

Tablo1.1: Windows98 işletim sisteminin minimum donanım gereksinimi

Bu sistem gereksinimleri asgari olarak işletim sisteminin çalışması için örnek olarak verilmiştir.

1.1.2. Hata ve Başlatma İletileri

Windows 9x kuruluşta ve kuruluştan sonra çeşitli hata, hata kodlarını ve başlatma iletilerini verebilir. Bu hataların bir kısmı aşağıda belirtilmiş ve çözüm yoları anlatılmıştır.

Hata: Windows'u eski Windows üzerine kurduysanız kurulumdan sonra bir şey yapmaya gerek yok. Ancak Windows'u farklı bir dizine veya sıfırdan kurduysanız kuruluş işleminden sonra, kullanacağınız programları yeniden kurmanız gerekir. Kuruluş bittikten sonra bazı donanımlar düzgün çalışmayabilir. Örneğin, internete girilmiyor, sesler duyulmuyor, ekrandaki bir resim ya da görüntü kaliteli değildir.

Çözüm: Bu hataların nedeni donanımlara ait sürücüler tanıtılmamış veya eksik tanıtılmıştır. Sürücüleri tanıtmak veya güncelleştirmek için **Başlat-Ayarlar-Denetim Masası-Sistem- Aygıt yöneticisi** seçeneği seçilir. Doğru tanınmamış ya da tanıtılmamış sürücü seçilerek Özellikler düğmesine basılır. Açılan pencereden Sırasıyla Sürücü-Sürücüyü Güncelleştir seçeneği seçilir. Ekrana gelen yönergeler takip edilir. Yeni sürücüleri yükleyebilmek için donanımlara ait disket veya CD'lerin olması gerekir.

Hata: Windows'u kurarken, Kuru çalıştırdığınız zaman yetersiz bellek mesajını alabilirsiniz.

Çözüm: Bu hatanın nedeni kurulan işletim sistemi için kullanılan bellek yetersiz kalıyor. Örneğin, Windows Me için en az belleğin 32 MB olması gerekiyor. Bu hatayı çözmek için sistemin RAM'ını yükseltmek gerekir.

Hata: Ekran çözünürlüğünü 640x480'den 800x600'e yükseltildiğinde fare oku dengesiz davranıyor.

Çözüm: Fare sürücüsü ile ekran sürücüsü arasında bir çatışma olduğunu gösteriyor. Bunun için "Bilgisayarım"a sağ tıklayınız, Özellikler'e tıklayınız ve **Başarım** sekmesini seçiniz. Sonra **Grafikler** düğmesine basınız ve **Donanım ivmesi** çubuğunu bir kademe sola kaydırınız. Fareniz düzelirse, bu bir sürücü çatışması olduğunu gösterir. Ya da fareniz bozulmuş olabilir. Başka bir bilgisayarda deneyiniz.

Hata: Bilgisayar açıldığında "Memory test fail" hatasını veriyor.

Çözüm: Donanımsal bir problemdir. RAM'lar işlem yapmıyor. RAM'ları değiştirmek gerekir.

Hata: Bilgisayarım simgesi sağ tıklanıldığında açılan pencereden "Özellikler" komutu seçildiğinde **Sistem Özellikleri** penceresi ekrana gelmiyor. Ya da "Denetim Masası"ndaki sistem simgesini çift tıklanıldığında "Sistem Özellikleri" penceresi ekrana gelmiyor.

Çözüm: Bu problemin nedeni C:\Windows\Sytem klasöründe bulunan setupx.dll dosyasının zarar görmüş veya silinmiştir.

Hata: Bilgisayar açılıp Windows 98 logosu geçtikten sonra masa üstü geleceği sırada ekran donuyor.

Çözüm: Ekran kartının sürücüsünden kaynaklanan veya ekranla ilgili bir problem vardır. Bilgisayarı "Güvenli" moda açınız (Güvenli mod ileriki konularda anlatılmıştır). Bu hatayı gidermek için **Başlat-çalıştır** komut satırına **msconfig** yazıp enter ya da tamam tuşuna basınız. Açılan pencereden **Config.Sys** sekmesini seçiniz. Açılan pencereden **device=C:\windows\command\display.sys con=(ega**, , 1) satırının başında bulunan kutucuğun içindeki işareti kaldırıp bilgisayarı yeniden başlatınız.

Hata: Windows kuruluşu sırasında SUWIN ile başlayan hata mesajları alıyorsanız aşağıdaki durumlardan biri söz konusu olabilir:

Çözüm: Bilgisayarınızda yüklü bir virüs tarama programı vardır ve bu program bilgisayarın açılışında çalışıyordur. Bu durumda antivirüs programı Windows'un kuruluşunu engelleyebilir. Virüs tarama programının devre dışı bırakmak için bilgisayarınızı başlangıç disketiyle açınız.

BIOS ayarlarında virüs programı aktif hale getirilmiştir ve bu koruma Windows'un kuruluşunu engelliyordur. Sistemin BIOS ayarlarına girilerek **BIOS FEATURES SETUP** kısmında bulunan **Virus Warning** seçeneği **Disabled** ederek bu ayarı devre dışı bırakınız.

Hata: Windows kuruluşu sırasında aşağıdaki hata iletilerinden herhangi birini alabilirsiniz.

Standart Kip: Geçersiz DPMI dönüşü Standart Kip: MS-DOS Extender Hatası Standart Kip: Hata düzenleyicisinde bilinmeyen yığılma Standart Kip: Yığın dolu

Çözüm: Edit a:\config.sys yazarak(hard diskten açıyorsanız Edit c:\config.sys yazarak) bu dosya içinde EMM386.EXE satırının olup olmadığına bakınız. Bu tür bir satır varsa bu satırı siliniz ve bilgisayarı yeniden başlattıktan sonra kuru tekrara çalıştırınız. Sorun devam ediyorsa Edit a:\config.sys yazarak (hard diskten açıyorsanız Edit c:\config.sys yazarak) bu dosaya içine aşağıdaki satırı ekleyiniz.

Device=c:\windows\emm386.exe x= AOOO-FFF Bilgisayarı yeniden başlattıktan sonra Kur'u tekrar çalıştırınız.

Hata: Windows kuruluşu sırasında ''Kur'un bu sürümü ile güncelleştirilemeyecek bir işletim sistemi var. Windows Güncelleştirmesi edinin'' mesajı verebilir.

Çözüm: Windows sürümü bir yükseltme sürümü değildir. Ya Windows'un yükselme sürümünü bulup bunu yüklemeniz veya bilgisayarınızdaki Windows klasörünü silerek Windows'u yeniden yüklemeniz gerekir (Eski Windows klasörünü silmek istemiyorsanız move Windows "Winx" komutunu yazınız. Böylece bilgisayarınızdaki Windows klasörünün ismi Winx olarak değişecek ve Windows bu klasörü göremeyeceği için yüklemeye devam edecektir).

Hata: Windows 98'i kapatırken "MSGSRV32 CM8330SB.DRV'de GPF'ye neden oldu" hata iletisini alabilirsiniz.

Çözüm: C-Media CMI8330 yongasına dayanan ses kartı kullanıyorsanız ve güncelleştirilmiş ses kartı sürücüsü kullanmıyorsanız Windows 98'i kapatmaya çalışırken bu hata iletisi alabilirsiniz. Bu sorunu düzeltmek için ses kartı üreticinizden güncelleştirilmiş bir ses kartı sürücüsünü alıp yüklemeniz gerekiyor.

Hata: Bilgisayar başlatıldığı zaman, Geçersiz VxD hata iletisi alabilirsiniz.

Çözüm: Bilgisayarınızdan son zamanlarda bir program veya bileşen kaldırdıysanız, yeniden yükleyiniz ve uygun kaldırma aracını çalıştırınız. Program veya bileşen için kullanılabilir kaldırma aracı yoksa, kaldırmak için yönergeleri elde etmek amacıyla üreticiye başvurunuz. Vnetsup.vxd dosyası kayıp olabilir. Vnetsup.vxd dosyası kayıpsa, sorunu düzeltmek için ağ bileşenini yükleyip kaldırabilirsiniz.

Hata: "Kernel32.dll'de geçersiz sayfa hatası iletisini alabilirsiniz.

Çözüm: Donanım ivmesi ayarınız çok yüksek olabilir. Donanım ivmesi, grafik donanımınız için istediğiniz ivmelendirme derecesini belirtir. Donanım ivmesi ayarlarını azaltmak bazı görüntü sorunlarını açığa çıkarabilir.

Görüntü bağdaştırıcınızın donanım ivmesini azaltmak için:

Başlat'ı tıklatınız, **Ayarlar**'ın üzerine geliniz, **Denetim Masası**'nı tıklatınız ve ardından **Görüntü**'yü çift tıklatınız.

Ayarlar sekmesinde, Gelişmiş'i tıklatınız.

Başarım sekmesinde, Donanım Hız ayarını Yok'a azaltmak için gösterge çubuğunu tıklatınız.

Tamam'ı tıklatınız ve Denetim Masası'na dönmek için yeniden Tamam'ı tıklatınız.

Programınızı çalıştırmayı deneyiniz.

Hata: Windows kuruluşu sırasında SUOO15 mesajını alabilirsiniz.

Çözüm: Bilgisayarınızda yüklü NT bulunursa bu mesaj verilerek NT bölümündeki dosyalara erişemeyeceğinizi bildirir.

1.1.3. Windows 9x Başlat Kipleri

Bilgisayar açıldığı andan itibaren Windows 9x için gerekli dosya ve sürücüler yüklenerek direkt Windows 9x ortamına girilir. Eğer Windows'un önceki açılışında bir sorun olmuşsa Windows 9x başlatma kipleri ekrana gelecektir. Windows 95, Windows 98 ve Windows ME için açılış modları ekrana gelecektir. Şimdi bu açılış modlarına göz atalım.

Windows 9x (95/98/ ME) için başlatma kipleri

Windows 9x (95/98/ME) açılırken klavyeden **F8** tuşuna başılırsa başlatma kipleri ekrana gelir. Ayrıca Windows'ta oluşmuş bir hatadan dolayı başlatma kipleri ekrana gelebilir.

Windows 9x (95/98/ME) Başlatma kipleri şunlardır

Normal: Windows açılış menüsüne yanlışlıkla girilmişse "Normal" seçeneği seçilerek Windows'un normal açılışını yapması sağlanabilir.

Günlüklü (\Bootlog.TXT): Bu seçenek kullanılarak, Windows başlatıldığında, Windows yüklediği bütün dosyaların yaptığı ayarların kaydını bu dosyaya (Bootlog.TXT) dosyası içine yazar. Bu dosyanın içeriğine görmek için C sürücüsü altında Bootlog.txt dosyasını açmak gerekir. Şayet dosya görünmüyorsa dosya gizlilik özeliğine sahiptir. Gizlilik özeliğini kaldırmak için Klasör Seçeneklerinden-Gizli Dosya ve Klasörleri göster seçeneği aktif hale getirir.

Bu seçenek Windows yüklenirken bazı problemler oluşuyorsa kullanılır. Bootlog.TXT dosyası incelenerek **Init Faild veya Load Faild** hataları yazan satırlar bulunarak bozuk dosyalar tespit edilebilir. Windows açılışa geçiyor ve donuyorsa bu seçenek kullanarak Bootlog.TXT dosyasına bakabilirsiniz.

Güvenli Kip: Bilgisayar güvenli kipte açıldığı zaman Windows'un başlangıç dosyaları, ekran kartı sürücüsü, ağ sürücüsü gibi birçok gelişmiş ayarlar atlatılır. Sistemin açılması için temel dosyalarla Windows güvenli kipte yüklenmiş olur.

Bilgisayar açılırken klavyeden **F5** tuşuna basarak bilgisayar güvenli modda açılır. Windows bu modda çok yavaş çalışır, ayrıca birçok donanıma da bu modda ulaşılamaz. Örneğin, bu moddu kullanarak Windows'u açarsanız internete veya bir ağ aygıtına ulaşamazsınız.

Bu moddu seçtiğinizde, Windows bilgisayarınızı minimum özelliklerde başlatmaya çalışır. Böylece sorun çıkaran bileşenleri çoğunlukla bu bileşenler yanlış donanım ayarlarıdır düzeltme imkânınız olur. Sorunu giderdikten sonra Windows'u tekrar normal modda başlatmanız gerekir.

Bu modda ekrandaki resimleri çok kötü görebilirsiniz. Bunun nedeni herhangi bir arıza ya da hata olduğunu göstermez. Çünkü bu modda sadece 16 renk kullanılmaktadır. Resimler ise en azından 256 renkli bir modda en iyi görünebilir.

Güvenli mod, Windows problemlerini çözmek için sık kullanılan ve çözümü kolaylaştıran bir yoldur. Eğer Windows açılmıyorsa güvenli kip kullanılarak Windows'a girilmeye çalışılır. Eğer güvenli kipte Windows'a girebiliyorsanız problemi çözmek kolaydır. Yani Windows çalışabilmektedir; ancak bazı ayarlarda problem vardır. Eğer Windows'u güvenli kipte çalıştıramıyorsanız o zaman problem daha ciddidir ve çoğu zaman Windows'u yeniden kurmak gerekir.

Adım Adım Onaylama: Bu seçenek kullanılarak, toplu işlem dosyalarındaki satırlar kullanıcıya sunulur. Kullanıcı bunları "Evet" (E) veya "Hayır" (H) ile geçebilir.

Sadece Komut İstemi: Bu seçenek seçildiğinde başlangıç dosyalar işlenerek Bilgisayar DOS komut isteminde (C:\)açılır.

Sadece Güvenli Kip Komut İstemi: Güvenli kipin özellikleri ile aynıdır. Soruna yol açan sürücü veya bir diğer program, Windows'un sadece komut istemcisi ile açılması

halinde, Edit (edit.com) kelime işlem programını kullanabilirsiniz. Bu seçenekle başlangıç dosyaları yüklemeden komut isteminde (C:\) Bilgisayar açılır.

"Sadece Komut İstemi" ve **"Sadece Güvenli Kip Komut İstemi"** Seçenekleri Windows ME'de bulunmamaktadır. Bu seçenekler sadece Windows 95/98'de bulunmaktadır.

Windows 9x başlatma kipleri açmak için klavye tuşları:

F5: Windows 95/98/ME Güvenli kipte bilgisayarı başlatır.

Shift + F5: Windows 95/98 Komut isteminde bilgisayarı başlatır.

Shift + F8: Windows 95/98 adım adım onaylama kipinde bilgisayarı başlatır.

1.1.4. Hata Günlük Dosyaları

DrWatson: Sistemde herhangi bir hata oluştuğunda sistemin o anki durumunu alan bir tanı aracıdır. Yazılım hatalarını yakalar, hatalı yazılımı belirler ve nedenin ayrıntılı bir açıklamasını sunar. **DrWatson** konuyu belirleyebilir ve yapılması gereken işlemi önerebilir.

DrWatson'ı kullanarak sistemin o anki durumunu oluşturmak mümkündür. DrWatson çalıştırmak için **Başlat-Çalıştır-Drwatson** yazdıktan sonra tamam veya enter tuşuna basılır. DrWatson simgesi görev çubuğunda, ekranın sağ alt köşesinde görünecektir.

Şekil 1.1 : DrWatson görev çubuğundaki simgesi

Şekil.1.2'de gösterildiği üzere **DrWatson** görev çubuğundaki simgesi üzerine çift tıklanarak **DrWatson** penceresi açılır.

anı	Sistem Görevler	Baslatma	Kancalar	Cekirdek Stirij	cüler Kull
Ciat	tem	a ayidiina	- rear rotalitar		
JISI	(en) •••••0.11	0 0000 4			
VIICI S	ioson windows 36 4.1	0.2222 A	o upo: Tiim	OFM CD	
F 5	5 00 2919 6307	miz yuklemi	e yap. Tum	OEM CD	
Cale	sma suresi: 0:00:21:08	Norm	al Kip		
'KO	U1J4" üzerinde "-" gib	ú	The second second second second second second second second second second second second second second second s		
Bild	pisavar				
Ger	nuineIntel Intel(r) Celero	on(tm) Proce	essor		
128	MB RAM				
Kay	ynaklar				
39%	sistem kaynağı boş				
√in	idows-yönetimli takas o	losyası C si	irücüsünde	(4722MB	
Sec	cici dosvalar C sürücüs	ünde (4722	MB bosì	83 83	

Şekil 1. 2 : DrWatson sekmeler penceresi

Hatayı oluşturmak için izlediğiniz adımların bir özetini **Tanı** sekmesine yazınız. **Dosya**'yı ve sonra **Farklı Kaydet**'i tıklayıp hata günlük dosyasını kaydediniz. Günlük dosyasının adını yazınız ve sonra **Kaydet**'i tıklatınız.

Görünüm menüsünden **Standart Görüntü** seçeneğini seçerek sekmeleri kaldıra bilirsiniz ya da **Gelişmiş Görüntü** ile sekmeleri ekrana getirte bilirsiniz. Sekmeleri tıklayarak sistemle ilgili bilgi sahibi olabilirsiniz.

DrWatson tarafından oluşturulan sistem durumu, geçerli yazılım ortamının geniş bir resmini sunar. Sisteminizde bir sorun yoksa, sistem durumunda, herhangi normal olmayan bir şey bulunmayacaktır.

1.1.5. Sanal Bellek ve Hataları

Sanal Bellek: Bilgisayarınız yetersiz RAM'la çalışıyorsa ve o anda ek bellek gerekiyorsa, Windows sabit disk alanını kullanarak sistem RAM'ına benzetim yapar. Bu durum, sanal bellek olarak bilinir ve genellikle disk belleği dosyası olarak adlandırılır.

Sabit diskte yer alan ve Windows'un belleğe sığmayan program parçalarını ve veri dosyalarını saklamak için kullandığı gizli bir dosyadır. Disk belleği dosyası ve fiziksel bellek veya diğer adıyla RAM sanal belleği oluşturur. Windows gereksinimlerine göre verileri disk belleği dosyasından belleğe ve yeni verilere yer açmak için bellekten disk belleği dosyasına taşır. Disk belleği dosyası takas (win386.swp) dosyası olarak da bilinir.

Sanal bellek kullanımını en iyi duruma getirmek için ayrılacak alanı birden çok sürücüye bölünüz ve yavaş çalışan veya yoğun olarak erişilen sürücülerden kaldırınız. En iyi sonucu almak için, sanal bellek alanını olabildiğince çok fiziksel sabit sürücü arasında bölüştürünüz.

Sanal belleğe ulaşmak için aşağıdaki sıra takip edilir

Masa üstünde bulunan bilgisayarım simgesine sağ tıklanılır. Şekil 1.3'te gösterilen açılan pencereden "Özellikler" komutu seçilir.

	Aç
1	Araştır
ŝ	Ara
8	Yönet
1	Ağ Sürücüsüne Bağlan
0.000	Ağ Sürücüsü Bağlantısını Kes.
0.000	Kısayol Oluştur
1000	Sil
3	Ad Değiştir
1	Özellikler

Şekil 1. 3: Bilgisayarım özellikler penceresi

Ekrana gelen sistem özellikleri penceresinden önce **Başarım** sekmesi ve sonra Şekil 1.4'te gösterilen **Sanal Bellek** sekmesi tıklanılır.

stem Özellikleri		?
Genel Aygit Yöneticisi [)onanım Profilleri Başarım)	
Başarım durumu		
Bellek:	128.0 MB RAM	
Sistem Kaynakları:	%93 boş	
Dosya Sistemi:	Bazı sürücüler MS-DOS uyumluluk kipini	
Sanal Bellek:	32-bit	
Disk Sıkıştırması:	Yüklü değil	
PC Kartlari (PCMCIA):	Yüklü PC Kart yuvası yok.	
<u>B</u> ir öğeyi seçin ve daha	a fazla bilgi için Ayrıntılar'ı tıklatın.	
Sürücü A MS-DOS uy	umluluk kipi dosya sistemini kullanıyor.	
- Gelismis avarlar		
	1	6
PROVINCE WAS DODDED		

Şekil 1. 4: Sistem özellikleri penceresi

Son olarak Şekil 1.5'te gösterilen sanal bellek ayarları formu ekrana gelir.

anal Bellek		<u> </u>
Sanal Bellek	tem başarımını olumsuz etki sistem yöneticileri tarafındar	ileyebileceginden gelişmiş n kullanılmalıdır.
C Sanal bellek a	varlarımı <u>W</u> indows yönetsin.	(önerilen)
Sanal bellek a	varlarımı kendim belirleyeyim	
<u>S</u> abit disk:	C:\ 4717MB Boş	•
<u>E</u> n az:	0	
En ç <u>o</u> k:	4717	
🔽 Sanal <u>b</u>	elleği devreden çıkar.(öneril	lmez)
	Ta	mam İntal

Şekil 1. 5: Sanal bellek ayarlar penceresi

Sanal bellek ayarlarının açıklanması

Sanal bellek ayarlarını Windows yönetsin (Önerilen): Bilgisayarın fazladan bellek olarak kullanabileceği sabit disk alanı miktarı için varsayılan ayarları kullanır. Sürekli bu seçeneğin kullanılması önerilir. Takas (win386.swp) dosyası dinamik olarak büyür ya da küçülür. Bu seçenek kullanıldığında minimum boyut sıfır, maksimumu boyut sabit diskin olabileceği en büyük boyutu olur.

Sanal bellek ayarlarını kendim belirleyeyim: Bilgisayarın fazladan bellek olarak kullana- bileceği sabit disk ayarlarının yönetmesine izin verir.

Sabit disk: Sanal bellek için kullanmak istenilen sürücü ve boş alan miktarını belirtir.

En az: Sanal bellek için kullanmak istenilen en küçük sabit disk alanı belirtmek için kullanılır.

En çok: Sanal bellek için kullanmak istenilen en büyük sabit disk alanı belirtmek için kullanılır.

Sanal belleği devreden çıkar: Sanal belleği devre dışı bırakır. Bilgisayardaki başarım önemli derecede düşer. Büyük programlar çalıştırılamayabilir. Bu seçenek önerilmez.

Sanal bellek hataları ve çözümleri

Bellek Yetersiz: Kendi sanal bellek ayarlarınızı yönetiyorsanız, bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda sorunlarınız olabilir, bilgisayarınız doğru olarak çalışmayabilir veya bir programı çalıştırmak istediğinizde **Bellek Yetersiz** veya benzeri hata iletileri alabilirsiniz. Bu hatayı giderme için **"Windows 95/98'in sanal bellek ayarlarınız yönetsin"** seçeneğini seçiniz.

Bir program çalışırken veya bir programı başlatırken Bellek Bitti hata iletisi: Sabit diskinizde sanal bellek için yeterli boş alan var mı? Windows 9x RAM gibi göstermek için sabit disk alanını sanal bellek sayfalama dosyası olarak gösterir.

Windows sanal bellek sayfalama dosyasının hangi sürücüde olduğunu belirlemek için:

- **Başlat**'ı tıklatınız, **Bul**'u işaretleyiniz ve sonra **Dosyalar ve Klasörler**'i tıklatınız.
- Ad kutusuna Win386.swp yazınız. Ara bölümünde, Bilgisayarım'ı seçiniz ve sonra Simdi Bul'u tıklatınız.

Windows sanal bellek sayfalama dosyasının bulunduğu sürücüde boş disk alanını arttırınız.

Sistem Özellikleri, bilgisayarımda üzerine yüklenenden daha az bellek olduğunu gösteriyor: Sanal bellek aygıtı RAM'in bir bölümünü kullanıyor olabilir. Sanal bellek aygıtının System.ini dosyasından yüklenip yüklenmediğini belirlemek için **Başlat**'ı ve Çalıştır'ı tıklatınız.

- Aç kutusuna **Msconfig.exe** yazın ve Tamam'ı tıklatınız.
- Genel sekmesinde Seçmeli Başlangıç'ı seçmek için tıklatınız.
- System.ini dosyasını İşle onay kutusunu temizlemek için tıklatınız.
- Tamam'ı ve bilgisayarınızı yeniden başlatmak için uyarıldığınızda Evet'i tıklatınız.

Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra ekranınız doğru bellek miktarını gösteriyor mu? Gösteriyorsa problem çözülmüş demektir.

Takas dosyası: Win386.swp dosyasıdır. Windows bu dosyanın büyüklüğünü otomatik olarak ayarlar. Bu dosya dinamik bir yapıya sahiptir.

1.2. Sorun Gidermede Sistem Araçları

1.2.1. Sistem Araçlarım Kullanma

1.2.1.1. Event Viewer (Olay Görüntüleyici)

Sistem ve uygulama hatalarının kayıdedildiği bir log sistemidir. Yani sistemde meydana gelen her bir "olayı" raporlayabilir. Bu kayıtları incelemenizi sağlayan program **Event Viewer**'dır. Olay Görüntüleyicisi ile kullanıcılar, Uygulama, Güvenlik ve Sistem günlüklerinde kaydedilmiş olan olayları izleyebilir.

Örneğin, Windows'un başlaması bir olaydır, bir program ile çalışırken programın geçersiz işlem yürütüp kapanması; yani çıkması bir olaydır. Ağ kartının kablonun bağlı olduğunu tespit etmesi bir olaydır. Ağ üzerinden bir kullanıcının sizin bilgisayarına bağlanması, bağlantısını kesmesi vb. hepsi bir olaya örnek olarak verilebilir.

Event Viewer programını çalıştırmak için

Başlat-Denetim Masası-Yönetimsel araçlar-Olay Görüntüleyicisi ya da Başlat-Çalıştır penceresine **eventvwr** yazdıktan sonra enter ya da tamam tıklayarak **Event Viewer** programını çalıştırınız.

Event Viewer programı çalıştırıldıktan sonra Şekil 1.6'daki **Event Viewer** penceresi ekrana gelir.

🖥 Olay Görüntüleyicisi					
Dosya Eylem Görünüm Yardı 🗢 🔿 🔁 🗊 😭 🔂	m B				
🔟 Olay Görüntüleyicisi (Yerel)	Uygulama 3	92 olay			
Uygulama	Tür	Tarih	Zaman	Kaynak	К ^
Güvenlik	🔥 Uyarı	12.07.2006	23:32:37	WinMgmt	Y
istem 5istem	🔥 Uyarı	12.07.2006	23:32:37	WinMgmt	Y
	Bilgi	12.07.2006	23:17:53	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	23:17:53	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	23:17:14	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	23:17:14	ESENT	G
	😵 Hata	12.07.2006	23:04:35	Application Hang	(
	Bilgi	12.07.2006	23:04:25	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	23:04:25	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	21:08:59	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	21:08:59	ESENT	G
	Bilgi	12.07.2006	21:08:22	SNDSrvc	Y
	Bilgi	12.07.2006	21:08:22	SNDSrvc	Y 🗸
	(C)				>
	120775.0				4

Şekil 1. 6: Olay görüntüleyicisi (Event Viewer) penceresi

Event Viewer'da üç farklı kayıt alanı bulunur

Uygulama: Windows dışındaki diğer programlar, kendi işleyişleriyle ilgili kayıtları burada tutarlar.

Güvenlik: Güvenlikle ilgili olayları burada kaydeder.

İstem: Windows'da oluşan donanım (aygıtlarla) ve yazılım hatalarını kayıdeder.

Sistem ve Uygulama kayıt alanlarında üç farklı kayıt tipi bulunmaktadır

: Hata kayıt tipini belirtir ve kesinlikle kontrol edilmelidir.

: Bilgi kayıt tipini belirtir ve bilgi amaçlı kayıtları tutar.

: Uyarı kayıt tipini belirtir ve kontrol edilmesinde yarar vardır.

Şekil 1.7'de hata bilgi ve uyarılar gösterilmektedir.

📕 Olay Görüntüleyicisi				
Dosya Eylem Görünüm Yardım				
	ž			
🔟 Olay Görüntüleyicisi (Yerel)	Uygulama 3	92 olay		
Uygulama	Tür	Tarih	Zaman	Kaynak 🔥 🗖
	🔥 Uyarı	12.07.2006	23:32:37	WinMgmt
Jistem	🔥 Uyarı	12.07.2006	23:32:37	WinMgmt
	Bilgi	12.07.2006	23:17:53	ESENT
	Bilgi	12.07.2006	23:17:53	ESENT
	Bilgi	12.07.2006	23:17:14	ESENT
	Bilgi	12.07.2006	23:17:14	ESENT
	🚫 Hata	12.07.2006	23:04:35	Application Har
	<	110 11		>

Şekil 1. 7: Olay görüntüleyicisi (Event Viewer) penceresi

Event'lerin incelenmesi

Event Viewer penceresinde **Kaynak** sütunu **event'in** oluştuğu uygulamayı belirtir. Bir kaç **event**'i inceleyelim.

🤹 Bilgi	27.07.2006	19:09:32	eventlog	Yok	6005
🐌 Bilgi	27.07.2006	19:09:32	eventlog	Yok	6009
🐌 Bilgi 📃	27.07.2006	09:47:06	eventlog	Yok	6006

Şekil 1. 8: Olay görüntüleyicisi penceresinde bir parça

Şekil 1.8'de kaynak alanında "eventlog" yazıyor; yani bu olaylar, kayıtları tutan servisin kendisine aittir.

Event'leri kaydedebilmesi için önce bu servisin kendisinin başlaması gerekiyor. Kapanırken de son event her zaman event servisinin durması olayıdır. Eğer bu olay kayıtların arasında yoksa bilgisayar normal yollardan kapanmamış demektir.

6006 değerinin bulunduğu satır üzerine sağ tıklayınız. Açılan pencereden "Özellikler" komutunu seçiniz. Aşağıda görüldüğü gibi bilgi özellikleri penceresi ekrana gelir.

 ∐arih:	¢7.07.2006	<u>K</u> aynak:	EventLog	+
<u>S</u> aat	09:47:06	Kat <u>e</u> gori:	Yok	
Tü <u>r</u> :	Bilgi	Ojay Kimliği:	6006	*
Kulla <u>n</u> ici:	Yok			C C C C C C C C C C C C C C C C C C C
Bilaisava Açıkla <u>m</u> a	r: YOUR-F1A0 :	C89644		C.
Olay giu	nlüğü hizmeti du	irduruldu.		
Ek bilgi ve Dest	çin <u>http://go.m</u> ak Merkezi'ne b Baut OW	i <mark>crosoft.com/f</mark> akın. ard	wlink/events.asp.adr	esindeki Yardım
Veri (21.04		

Şekil 1. 9: EventLog bilgi özellikleri penceresi

Şekil 1.9'da EventLog yani event'leri kaydeden servisin kendisinin ürettiği **6006** kodlu kayıt gösterilmektedir. Olay günlüğü hizmeti durduruldu. Bilgisayar kapanmadan önce kaydedilen son olaydır.

6005 değerinin bulunduğu satır üzerine sağ tıklayınız. Açılan pencereden Özellikler komutunu seçiniz. Şekil 1.10'da görüldüğü gibi bilgi özellikleri penceresi ekrana gelir.

arih:	27.07.2006	<u>K</u> aynak:	EventLog	+
jaat:	19:09:32 Dilai	Kategori: Olau Kimliäir	Yok	+
ullanici:	Yok	ojay Kiniigi.	0005	
nigis <u>a</u> yar	: TUUR-FIAU	63544		
çıklama	:			
	ilugu hizmeti ba	ışlatıldı.		
Jlay gur				
Ulay gur Ek bilgi i	çin <u>http://qo.m</u>	icrosoft.com/f	wlink/events.asp ad	esindeki Yardır

Şekil 1. 10: EventLog bilgi özellikleri penceresi

Windows açılırken ilk kaydedilen olay, 6005 kodlu olay günlüğü hizmeti başlatıldı.

Uzun süreli log'lama için

Eğer uzun bir süre için log'lama; yani kayıtların tutulmasını istiyorsanız bazı ayarlamalar yapmanlısınız. Bunun için Sistem üzerine sağ tıklayıp özellikler komutu seçerseniz Şekil 1.11'de gösterilen pencere ekrana gelir.

Görüne <u>n</u> Ad: S Günlizik Adı: C Boyut: 64 Oluşturma: 26 Değiştirme: 27 Erişim: 27 Günlük boyutu En <u>b</u> üyük günlük I	istem :\WINDOWS\system32\config\SysEvent.Evt 4,0 KB (65.536 bayt) 6 Eylül 2005 Pazartesi 12:12:51 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40
Günlük Adı: C Boyut: 64 Oluşturma: 26 Değiştirme: 27 Erişim: 27 Günlük boyutu En büyük günlük l	:\WINDOWS\system32\config\SysEvent.Evt 4,0 KB (65.536 bayt) 5 Eylül 2005 Pazartesi 12:12:51 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40
Boyut: 64 Oluşturma: 26 Değiştirme: 27 Erişim: 27 Günlük boyutu En <u>b</u> üyük günlük l	4,0 KB (65.536 bayt) 3 Eylül 2005 Pazartesi 12:12:51 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40
Oluşturma: 26 Değiştirme: 27 Erişim: 27 Günlük boyutu En <u>b</u> üyük günlük l	3 Eylül 2005 Pazartesi 12:12:51 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40
Değiştirme: 27 Erişim: 27 Günlük boyutu En <u>b</u> üyük günlük l	7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40 7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40
Erişim: 27 Günlük boyutu En <u>b</u> üyük günlük l	7 Temmuz 2006 Perşembe 21:08:40
Günlük boyutu En <u>b</u> üyük günlük l	
En büyük günlük l Gerektiğinde o Su gün sayısın Dlayların üzerir (günlüğü kend	boyutuna ulaşıldığında: ılayların üzerine yaz dan önceki olayların üzerine yaz ne yazma in temizle) Varsayılanı Yükle

Şekil 1. 11: EventLog sistem özellikleri penceresi

Varsayılan ayarlarda kayıt listesi sınırlıdır ve 7 gün sonra ilk yapılan kayıt silinir. Bu şekilde, sadece geçen 7 günün kayıtlarını görebilirsiniz.

En büyük günlük boyutu değerini arttırıp, Gerektiğinde olayların üzerine yaz seçeneğine seçerseniz, kayıtların tutulduğu dosya boyutu sizin belirlediğiniz düzeye gelene kadar kayıt tutar.

1.2.1.2. Kayıt Defteri Tarama (Scanreg)

Scanreg: Kaydınızı ve sistem yapılandırma dosyalarının yedeğini alan Windows kayıt denetleyicisidir.

Bilgisayar Windows'a giremeyecek kadar bozulmuşsa yedekleri geri almak için başvurulan bir komuttur.

Kullanımı

Komut satırına (c:\>) Scanreg [/ <Seçenek>] ifadesi yazılır ve enter tuşunu basılır.

Scanreg komutuyla kullanılan önemli parametreler (Seçenekler) şunlardır.

/?: Komutun nasıl kullanacağını görüntüler.

/Backup: Kaydı ve ilgili sistem yapılandırma dosyalarını yedekler.

/**Restore:** Geri yükleme için bir yedek seçimi için kullanılır. Daha önce sistemin yedeği oluşturmanız gerekiyor.

/Fix: Kayıt bilgilerini onarır.

/Opt: Registry'deki kullanılmayan alanları siler.

1.2.1.3. Disk Birleştirme (Defrag)

Disk birleştirme işlemi, sabit disk üzerinde bakım yapmak anlamına gelir. Uzun zaman kullanılan sabit disk üzerinde çok sayıda dosya yazılmıştır. Zaman içinde tekrar okunan ve yazılan dosyaların disk yüzeyine dağılma riskleri vardır. Bu dağılma (fragmentation) zamanla sabit diskin okuma/yazma performansını kötü yönde etkiler

Disk Defragmenter (Defrag.exe) programı disk üzerindeki mevcut dosyaları ve kullanılmayan alanları yeniden düzenleyerek sabit diskin etkin bir biçimde kullanılmasını sağlar. Bu işlem sonucunda dosyalar bir bütün halinde düzenlenir. Disk Birleştiricisi, yerel birimleri çözümler ve parçalanmış dosyalarla klasörleri, kesintisiz tek bir alan kaplayacak şekilde birleştirir. Bunun sonucunda, sisteminiz, dosya ve klasörlere erişme ve yenilerini saklama işlemlerini daha verimli biçimde gerçekleştirebilir. Disk Birleştiricisi dosya ve klasörlerinizi birleştirdiğinde birimdeki boş alan da birleştirilmiş olur ve yeni dosyaların parçalanma olasılığı azalır. Böylelikle disk okuma işleminde sürücü kafaları fazla manevra yapmadan okuma işlemini gerçekleştireceğinden verilerin okunması hızlanır. Şu karıştırılmamalı ki "Hard Diskin" okuma ve yazma hızında değişiklik olmaz.

Birleştirme işleminin süresi, birimin büyüklüğü, birimdeki dosyaların sayısı ve büyüklüğü, parçalanma miktarı ve kullanılabilir yerel sistem kaynakları gibi çeşitli etkenlere bağlıdır.

Disk Defragmenter (Disk Birleştirme) programını çalıştırmak

Başlat-Programlar-Donatılar seçeneğini seçiniz. Gelen pencereden Sistem Araçları işaret ediniz. Son olarak Disk Birleştirici tıklayınız; ya da Başlat-Çalıştır penceresine defrag.exe yazıp enter ya da tamam'ı tıklatırsanız disk birleştirme programını çalıştırırsınız.

Disk birleştiricisi penceresi

"Disk Birleştiricisi" programı çalıştırılırsa ekrana iki pencere gelir. Üst bölümde yerel bilgisayardaki birimler listelenir. Şekil 1.12' de gösterilen formda birleştirilecek olan sürücü seçilir.

Sü	rücü Seç		? ×		
	Hangi sürücüyü birleştirmek istiyorsunuz?				
	👝 Sürücü C	Fiziksel sürücü	-		
	🚘 Sürücü A	Çıkarılabilir sürücü			
	🚍 Sürücü C	Fiziksel sürücü			
	Intel Uygulama Başlatma İvmelendiricisi				
		int <mark>el.</mark> Optimizers	_		
	Tamam	Çı <u>k</u> ış	<u>A</u> yarlar		
4					

Şekil 1. 12: Defrag sürücü seçme penceresi

Şekil 1.13'de gösterildiği üzere birimin parçalanma miktarını gösteren bir grafik görüntülenir.

Ayrıntıları Göster seçeneği seçilirse açılan pencereden görüntü renkleri, birimin durumunu yaklaşık olarak görüntüler.

Görüntü Renkleri

Kırmız bölgeler parçalanmış dosyaları gösterir.

Mavi bölgeler sürekli (Parçalanmamış) dosyaları gösterir.

Beyaz alanlar ise birimdeki boş alanı gösterir.

Yeşil alanlar Disk Birleştiricisi tarafından yeri değiştirilemeyen sistem dosyalarını gösterir.

Şekil 1. 13: Defrag sürücü birleştirme penceresi

Ayrıntıları Göster açılan pencereden Gösterge seçeneği seçilirse ekrana Şekil 1.14' te gösterilen birleştirme göstergesi gelir.

Şekil 1. 14: Defrag birleştirme göstergesi

Komut satırından disk birleştirme

Komut satırından disk birleştirmeyi kullanmak için bilgisayarı MS-DOS moddunda açmak gerekir.

Defrag için komut saturı aracı Windows XP/ W2K3'ten itibaren gelişmiştir.

Kullanımı

Defrag <birim> [/a] [/f] [/v] [/?]

Parametreler

/a Birim üzerinde çözümleme yapar ve çözümleme raporunun özetini görüntüler.

/v Tüm çözümleme ve birleştirme raporlarını görüntüler (Ayrıntılı çıktı).

/a ile birlikte kullanıldığında sadece çözümleme raporunu görüntüler. Tek başına kullanıldığında hem çözümleme ve hem de birleştirme raporunu görüntüler.

/f Birleştirilmesine gerek olup olmadığına bakmaksızın birimi birleştirmeye zorlar.

/? Komut isteminde yardımı görüntüler.

/a veya /v parametrelerini belirtmezseniz, **defrag** varsayılan olarak çözümleme ve birleştirme

Not: Birleştirme işlemini kesmek için komut satırında CTRL+C'ye basınız.

1.2.1.4. Msconfig (Sistem Düzenleme)

Msconfig sistem yapılandırma hizmet programını açar. Buradan genel, config.sys, autoexec.bat, win.ini, system.ini ve başlangıç dosyalarını görür ve istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz.

Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'nı çalıştırmak için aşağıdaki yöntem kullanılır. **Başlat**'ı ve sonra da **Çalıştır**'ı tıklatınız, Aç kutusuna **msconfig.exe** yazınız ve sonra da enter ya da Tamam'ı tıklatınız. Şekil 1.15'de görülen sistem yapılandırma hizmet program penceresi ekrana gelir.

nel Config.sys	Autoexec.bat System.ini Win.ini Başlangıç
Başlangıç seçimi -	
C Normal başları	ngıç - bütün aygıt sürücülerini ve yazılımları yükler
C E <u>t</u> kileşimli başl	langıç - etkileşimli olarak bütün aygıtları ve yazılımları yül
Seçmeli başlar	ingiç
🔽 Config.sys	: dosyası işletilsin
Autoexec.	bat dosyası işletilsin
🗖 🖂 instart.b	iat dosgan işletilirin
🔽 <u>S</u> ystem.ini	i dosyası işletilsin
🔽 Win.ini do:	isyası işletilsin
	gubu õõeleri uiiklensin
🔽 Başlangıç	grape ogeten yanterten.
✓ System.ini ✓ Win.ini do:	i dosyası işletilsin isyası işletilsin arutu bödeleri vi iklensin

Şekil 1. 15: Sistem yapılandırma (Msconfig) genel penceresi

Sistem yapılandırma hizmet programında bulunan sekmeleri inceleyelim

Genel sekmesi seçilirse başlangıç seçimi için üç seçenek sunar. Bunlar:

Normal Başlangıç: Normal başlatma yordamlarını başlatır.

Etkileşimli Başlangıç: Bu seçenekle autoexec.bat ve config.sys dosyaları çalışmaz. Bilgisayar kapatılıp açıldığında başlatma kipleri menüsü ekrana gelir.

Seçmeli Başlangıç: Windows başlangıcı sırasında yüklenenleri seçmeye izin vermek için kullanılır.

Config.sys dosyası, MS-DOS tabanlı ve daha önceki Windows tabanlı programlarla geriye doğru uyumluluk sağlamak için sunulur. Config.sys dosyası bilgisayarınızda olmayabilir. Config.sys dosyası alt düzey MS-DOS tabanlı sürücüleri ve .sys dosya uzantılı pek çok dosyayı yükler.

Autoexec.bat dosyası, MS-DOS tabanlı ve daha eski Windows tabanlı programlarla geriye doğru uyumluluk sağlamak için sunulur. Autoexec.bat dosyası bilgisayarınızda olmayabilir. Autoexec.bat dosyası MS-DOS tabanlı programları ve .com veya .exe dosya uzantılı pek çok dosyayı yükler.

Winstart.bat dosyası, Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki Genel sekmesinde bulunan onay kutusunda kullanılamayabilir. Winstart.bat dosyası, Windows tabanlı programın işlevlerini etkinleştirmek üzere MS-DOS tabanlı bir program çalıştırması gereken programlar için oluşturulur. Kullanıcıların çoğunda bu program yoktur.

System.ini dosyasında, belirli bir donanıma yönelik bilgisayar ayarlarınız hakkında bilgi bulunur. Windows'un başlaması için bu dosyanın Windows klasöründe bulunması gerekir. System.ini dosyası ses ve video bağdaştırıcı sürücülerini de içerecek şekilde çeşitli sürücüleri yüklemek için kullanılır. Ayrıca System.ini dosyası, 32 bit sürücü kullanmayan donanımlar için ek 16 bit sürücüler de içerebilir.

- Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki System.ini Dosyası İşletilsin onay kutusunun seçimini kaldırmak üzere tıklattığınızda ve bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda aşağıdaki değişiklikler oluşur:
- Ses kartınız düzgün çalışmaz.

Ekranınızın çözünürlüğü 640 X 480 piksel ve 16 renk olarak ayarlanır. Ekranınızı daha yüksek bir çözünürlüğe ayarladıysanız, masaüstünüzdeki program kısayolları birbirinin üzerine gelebilir.

Win.ini dosyası, Windows'un genel görünümüne özgü bilgileri içerir. Win.ini dosyası Windows klasöründe olmalıdır; yoksa Windows tarafından yeniden oluşturulur; Windows 3.x ile geriye doğru uyumluluk için başlangıç işlemi sırasında okunur ve ayarlarının çoğu kayıt defterinde çoğaltılır. Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki Win.ini Dosyası İşletilsin onay kutusunun seçimini kaldırmak üzere tıklattığınızda, Win.ini dosyasının genel bir sürümü oluşturulur. **Başlangıç**, başlangıç öğesini etkinleştirmek için onay kutusunu işaretleyiniz ya da başlangıç öğesini devre dışı bırakmak için bu işareti kaldırınız.

Başlangıç Dosyalarının Yedek Kopyası Nasıl Oluşturulur

Başlangıç dosyalarının yedek kopyasını oluşturmak için Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'nı kullanabilirsiniz. Bunu yapmak için Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki Genel sekmesinde bulunan **Yedek Oluştur**'u tıklatınız.

Sorun giderme işlemi boyunca yaptığınız değişikliklerin geri alınabilmesini sağlamak için sistem dosyalarınızın yedek kopyalarını oluşturunuz.

Sorun Giderme Örneği

Bu örnek programlarınızdan birinde bir hataya neden olan belirli bir başlangıç ayarını nasıl belirleyeceğinizi gösterir:

1. Hatanın nedeninin Win.ini veya System.ini dosyalarındaki bir satır olup olmadığını belirlemek için

- Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki Genel sekmesinde Seçmeli Başlangıç seçeneğini tıklatınız.
- Seçimlerini kaldırmak üzere Win.ini dosyası işletilsin onay kutusunu ve System.ini dosyası işletilsin onay kutusunu tıklatınız ve sonra Tamam'ı tıklatınız.
- Bilgisayarınızı yeniden başlatmanız istendiğinde, yeniden başlatınız.

Programınızı sınadığınızda, herhangi bir değişiklik yoksa **Win.ini** dosyası veya **System.ini** dosyasında hataya neden olan bir şey yoktur.

2. Autoexec.bat dosyasındaki bir satırın hataya neden olup olmadığını belirlemek için

- Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki Genel sekmesini tıklatınız, seçmek üzere Autoexec.bat dosyası işletilsin onay kutusunu tıklattıktan sonra Tamam'ı tıklatınız.
- İstendiğinde bilgisayarınızı yeniden başlatınız.

Programınızı sınadığınızda, herhangi bir değişiklik yoksa Autoexec.bat dosyasında hataya neden olan bir şey yoktur. Bu örnekte Winstart.bat dosyası olmadığından, Config.sys dosyasında davranışa neden olan bir şey olmalıdır.

3. Config.sys dosyasındaki bir satırın hataya neden olup olmadığını belirlemek için

- Config.sys sekmesini tıklatınız.
- Config.sys sekmesinde, listenin birinci yarısında bulunan satırlara yönelik onay kutularını tıklatarak seçimlerini kaldırınız.
- Bilgisayarınızı yeniden başlatmanız istendiğinde, bu işlemi gerçekleştiriniz.

Programınızı sınadığınızda, herhangi bir değişiklik yoksa Config.sys sekmesinde bulunan listenin ikinci yarısındaki satırlarda hatayı aramak gerekir. listenin ikinci yarısında bulunan satırlara yönelik onay kutularını tıklatarak seçimlerini kaldırınız.

Disk Tarama, Tamir (Scandskw)

Windows'tan çıkmadan bilgisayarınızı kapatırsanız veya çalışırken herhangi bir nedenden dolayı elektrik kesilirse hard diskinizde kayıp alanlar oluşabilir. Bazen de programlar hata oluşturup kilitlendiğinde veya yok edildiğinde hard diskinizdeki dosyalar bozulmuş olabilir.

Hard diskte bozuk alanlar oluştuğunda Windows'un çalışma düzeni bozulabilir ve olmadık yerlerde kilitlenmeler yaşanabilir. Bozuk alanları onarmak için **ScanDisk** programını kullanabiliriz. Bu program hard diskinizde ki bozuklukları bularak bunları onarır. Bu onarma işlemi fiziksel bozukluklar için olmaz. Eğer hard diskte fiziksel bir bozukluk varsa **ScanDisk** bu bölümleri işaretleyerek programlar tarafından kullanılmamasını sağlar.

Scandisk çalıştırmak için

Başlat-Programlar-Donatılar seçeneğini seçiniz. Gelen pencereden **Sistem Araçları** işaret ediniz. Son olarak **ScanDisk**'i tıklayınız. Veya **Başlat**'ı ve sonra da **Çalıştır**'ı tıklatınız, Aç kutusuna **scandisk (scandskw).exe** yazınız ve sonra da enter ya da Tamam'ı tıklatınız. Şekil 1.16'da görülen Scandisk (Disk Tarama) program penceresi ekrana gelir.

Çalıştırabileceğimiz program iki farklı modda çalışabilir. Öncelikle tarama yapılmasını istediğimiz sürücü seçilir ve ardından tarama tipi belirlenir.

Standart: Sadece dosya ve klasörler incelenir ve düzeltilmeye çalışılır.

Tam: Standart tarama yapılır ve disk yüzeyi hataları incelenir ve düzeltilmeye çalışılır.

🔮 Jata denetimi yapmak ist	ediğiniz sürücüleri seçin:	
😅 3½ Disket (A:) 🚍 🚺		
Smama turiu Stangart (hatalara karşı dosy	aları ve klasörleri denetler)	
(Standart smamayu)	rapar ve disk güzeyini hatalara karşı tarar)	Decementer:
Hatalari otomatik olar	ak duzer	

Şekil 1. 16: Scandisk (Disk tarama) penceresi

Taramak istediğiniz sürücüyü seçerek başlat düğmesi ile taramayı başlatabilirsiniz. Scandisk herhangi bir arıza ile karşılaştığında sizden onay alarak bu arızaları düzeltir. Eğer Hataları otomatik düzelt seçeneğini işaretlerseniz hatalar otomatik olarak düzeltir. Bu seçenek işaretli değilse, bulunan her hatada sizden onay istenecek ve onay verildiği takdirde hatalar düzeltilecektir.

Genellikle **standart** sınamayı kullanmanız yeterlidir. **Standart** sınama seçeneği ile hard diskinizdeki veya disketteki yazılım hatalarını bularak düzeltilir ve hızlıdır. **Tam** sınamayı kullanırsanız harddiskiniz veya disketteniz hem yazılım hem de donanım hatalarına karşı inceler.

Başlangıç klasörüne ScanDisk'i ekleme

- Görev çubuğunda, **Başlat**'ı sağ tıklatınız ve sonra **Aç**'ı tıklatınız.
- > **Programlar** klasörünü ve sonra **Başlangıç** klasörünü tıklatınız.
- > Dosya menüsünde, Yeni'yi seçiniz ve sonra Kısayol'u tıklatınız.
- Komut satırı içinde şunları yazın:
- Scandskw.exe
- İleri'yi tıklatınız.

Bilgisayarınızı başlattığınızda disk hatalarını denetleme

- 1. Başlangıç klasöründe **ScanDisk**'i sağ tıklatınız.
- 2. Özellikler'i tıklatınız.
- 3. **Kısayol** sekmesinde, **Hedef** içinde beliren metinden sonra aşağıdakilerden bir veya daha fazlasını yazınız:

/a Tüm yerel sabit disklerinizi denetlemek
 /n ScanDisk'i otomatik olarak başlatmak ve bitirmek
 /p ScanDisk'in bulduğu hataları düzeltmesini engellemek

D sürücüsünü denetlemek ve ScanDisk otomatik olarak başlatmak ve bitirmek için **Hedef** içine şunları yazınız:

- c:\windows\scandskw.exe d: /n
- Tüm sabit diskleri denetlemek ancak ScanDisk'in bulacağı hataları düzeltmesini engellemek için Hedef içine şunları yazınız:
- ➤ C:\windows\scandskw.exe /a /p

1.2.2. Aygıt Yöneticisini Kullanma

Aygıt Yöneticisi'ni kullanarak donanım aygıtlarının sürücülerini (veya yazılımları) güncelleştirme, donanım ayarlarını değiştirme ve sorunları giderme mümkündür.

Aygıt yöneticisi, bir donanım düzgün çalışmıyorsa veya başka bir donanımla çakışıyorsa, ayarları değiştirmek için bu bölüm birçok problemi çözmek için kullanılır. Windows Tak ve çalıştır (plug-and-play) özeliği olmayan donanımları veya bir donanımda herhangi bir sorun olduğunu anlarsa o seçenek önüne sarı ! işareti veya ? İşaretiyle kullanıcıya bildirir. Aygıt yöneticisini kullanarak donanım aygıtlarına ait driver (sürücüler) yükseltilebilir veya güncelleştirebilirsiniz.

Aygıt yöneticisini açmak için

Masaüstünde bulunan bilgisayarım simgesi sağ tıklanılır. Açılan pencereden Sistem özellikleri komutu tıklanır ve ekrana gelen pencereden Aygıt Yöneticisi sekmesi seçilir.

Ya da Denetim masasında bulunan **Sistem** simgesi çift tıklanarak **Sistem Özellikleri** penceresinden **Aygıt yöneticisi** sekmesi seçilerek A**ygıt yöneticisi** penceresine ulaşmak mümkündür.

Aygıt yöneticisi penceresine göz atalım

Bilgisayar	
🦪 Bağlantı Noktaları (COM	1 ve LPT)
Disk suruculen	
Disket denedeyicilen	
Tornado BIVA TNT	2 Model 64/Model 64 Pro
Evrensel Seri Yol Denel	tlevicisi
K HSFMODEM	
📸 Klavye	
🧶 Modem	
🖳 Monitörler	
Sabit Disk Denetleyicile	ni
🦉 Ses, video ve oyun kun	nandalari
🔠 Sistem aygitlari	

Şekil 1. 17: Aygıt yöneticisindeki kurulu aygıtlar

Şekil 1.17'de gösterilen aygıt yöneticisinin ana penceresinde tüm donanımın bileşenlerinin sıralandığı liste yer alır. Bunların içine görüntü ve ses kartı gibi slotlara yerleştirilen kartlar, sabit disk, CD-ROM gibi sürücüler ve seri, paralel ve USB portları gibi bağlantı noktaları dâhil edilmiştir.

Aygıt yöneticisi donanımları iki farklı şekilde listeler

Aygıt Türüne Göre Göster: İşletim sistemi, kurulu aygıtların her birini farklı sınıflara yerleştirir. Örneğin, görüntü bağdaştırıcıları başlığı altında mevcut grafik kartları sıralanır. Sistemin geneline daha kolay göz atmak için bu seçenek tercih edilmelidir. Kayıtların solundaki [+] işaretleri listenin alt sınıflar içerdiğini gösterir. Herhangi bir aygır türüne çift tıklayarak bilgisayarınızda kurulu aynı gruptaki tüm aygıtları görebilirsiniz.

Aygıtları Bağlantıya Gör Göster: Bağlantılar ve onlarla ilişkilendirilmiş aygıtlar listelenir.

Aygıt yöneticisi penceresinde ? ve ! Hataları varsa bunun nedenlerini şu şekilde sıralaya biliriz:

- Gerekli ayarlar doğru olarak yapılandırılmamış olabilir. Özellikler düğmesi ile ayarlar kontrol edilebilir. Özellikler düğmesine tıklanılırsa ekrana gelen pencereden aygıt türü ve aygıt durumu hakkında bilgi alabilirsiniz.
- Driver (Sürücüler) yanlış tanıtılmış veya eksik tanıtılmış olabilir. Bunun için Özellikler-Sürücü-Sürücüyü Güncelleştir düğmesine basılarak sürücüler yeniden yükleyebilirsiniz.
- Eğer işaretli donanım parçası bilgisayarda yoksa bu seçeneği seçerek Kaldır düğmesine tıklayarak kaldırabilirsiniz.
- Windows normal şartlar altında kaynakları kendisi dağıtır. Aynı kaynağı, örneğin, kesme isteğini paylaşmak isteyen iki cihaz çıkarsa çakışma meydana gelir ve bu çakışma sarı ünlem işareti ile kullanıcıya bildirilir. Hata kodunun ve kısa bir açıklamanın yanında, cihaza göre ya hemen elle ayar yapılabilmesi için cihazın özelli klerinde bir kolaylık sunulur ya da otomatik ayarlar kutucuğundaki işaretin kaldırılması gerekir.

Öncelikle birçok cihazda sunulan ayarları denemekte fayda var. Eğer çakışmasız bir tavsiye bulamazsanız, el ile ayar yapmalısınız. Ayarları değiştirmek için girdiğiniz pencerede kaynakları ayarlayabilirsiniz. Çakışmalarla ilgili bilgi Şekil 1.18'de gösterilmektedir.

nom Oselinden	Oyun Bağlantı Noktası Oyun Çubuğu Özellikleri	2
Genel Aygit Yöneticisi Donanım Profilleri Başarım	Genel Sürücü Kaynaklar	
Aygıtları türüne göre göster Aygıtları bağlar Standart Seri Fare Standart Seri Fare Standart 101/102-Tuşlu veya Microsoft Modem Sevel V34IV-SP Plus Slash C, 33600 Ci Monitörler Tak ve Kullan Monitör Sahit Disk Denetlevicileri	Oyun Bağlantı Noktası Oyun Çubuğu Otomatik ayarları kullari Ayarın dayandığı Temel yapılandırma 0000 Kaynak türü Ayar Giriş/Çıkış Aralığı 0201 - 0201	
Binincil IDE denetleyicisi (çift fifo) Ikincil IDE denetleyicisi (çift fifo) Intel 82371AB/EB PCI Bus Master IDE Ses, video ve oyun kumandaları Creative Sound Blaster 16 Plug and Pla Oyun Bağlantı Noktası Oyun Çubuğu Wave Device for Voice Modem Özellikler	<u>Ayını Değiştir.</u> Çakışan aygıt listesi: Çakışma yok	a m

Şekil 1. 18: Çakışan aygıt listesi

Ayarı otomatik yapılandırılmayan cihazlar için el ile ayarlama yapılabilir. Temel yapılandırmalar çalışmıyorsa ve Windows yeni ayarları kabul etmiyorsa cihazın değiştirilmesi gerekir. Bazı kartlar belli kesme ve DMA kanalları ile çalışır ve bu durumda da değişebilenlerin bulunması gerekir.

Aygıt yöneticisi'nde çakışmaları önlemek

Windows mevcut kaynakları uygun şekilde dağıtmalıdır. Oysa kapasitenin yetersiz kalması veya adres atamasında yapılan bir hata sonucunda yeni kurulan kart önceden de kullanılmakta olan adreslerden biriyle ilişkilendirilebilir. Bu durumda aygıt çalıştırılamaz. Aygıt Yöneticisi kullanarak düzeltiniz.

Windows sistemdeki aygıtlara aşağıdaki kaynakları paylaştırır

Kesme İsteği (IRQ): Kesme isteği, sistemin aygıta atadığı sabit bir adrestir. Örneğin, klavye kesme noktası üzerinden işlemciye belirli bir tuşa tıklandığını bilir. İşlemci de bu sayede sistemde beklenen etkiyi yaratır. PC'ler, bir kısmı önceden belirlenmiş, değiştirilmemesi gereken veya değiştirilmeyen 16 IRQ' ya sahiptir.

I/O (Giriş/Çıkış): Windows, ana belleğin belirli bir kısmını aygıtlar için rezerve eder ve bu yolla işlemci ve görüntü kartı örneğindeki gibi bileşenleri arasında veri iletimi sağlar.

DMA (Doğrudan Bellek Erişimi): DMA kanalları, bağlı aygıtla ana bellek arsında direkt bağlantı sağlar. Aygıt bu sayede işlemcinin yükünü arttırmadan verileri hafızaya yazabilir. Standart PC'ler, 8 DMA kanalına sahiptir (0-7).

1.2.3. Sistem Düzenleyicisini Kullanma

1.2.3.1. Sistem Düzenleyicisi (Sysedit)

Sysedit Sistem yapılandırma düzenleyicisini açar. Autoexec.bat, config.sys, win.ini system.ini, protocol.ini dosyalarına ulaşmanızı sağlar ve üzerinde işlem yapmanıza imkan verir. Örneğin, istediğiniz bir dosyaya yeni bir komut satır ekler ya da devre dışı bırakabilirsiniz.

Sistem düzenleyicisini çalıştırmak için, **Başlat**'ı ve sonra da **Çalıştır**'ı tıklatınız, Aç kutusuna **sysedit.exe** yazınız ve sonra da enter ya da Tamam'ı tıklatınız. Şekil 1.19'da görülen Sistem yapılandırma düzenleyicisi program penceresi ekrana gelir.

Şekil 1. 19: Sistem yapılandırma düzenleyicisi

Hataya neden olan girdi **Config.sys, Autoexec.bat, Win.ini** veya **System.ini** dosyasındaysa, dosyayı düzenlemek ve ilgili satır veya satırları devre dışı bırakmak için Sistem Yapılandırma Düzenleyicisi aracını (Sysedit.exe) kullanınız. Hataya neden olan ilgili satırın başına **rem** yazınız ve ardından bir boşluk ekleyiniz. **Dosya menüsünde, Kaydet'i** tıklatınız. Bilgisayarınızı yeniden başlatınız.

Örnek uygulama: Sistem yapılandırma düzenleyicisi içinde autoexec.bat dosyasını seçili hale getirelim. Şu satırları ekleyelim:

Cd\Windows\Temp deltree *.*

Bundan sonra bilgisayarınızı her başlattığınızda C:\windows\Temp klasörünüzde bulunan geçici dosyaları ve klasörleri silmek üzere olduğunu belirten bir mesaj görüntülenir ve silmek isteyip istemediğiniz sorulur.[e /h] geçebilirsiniz.

12.3.2. Poledit (Grup Politikaları Düzenleyicisi)

Sistemdeki kullanıcıların bilgisayar ayarları ile sık sık oynamalarını engellemek amacıyla sistem ayarlarında kısıtlamalar yapılmasını sağlayan programdır.

Windows 9x (95/98) CD'sinde bulunan bu programlar bir diskete kopyalanarak istediğiniz her bilgisayarda kısıtlamalar yapılmasını sağlar. Yaptığı kısıtlamaları Poledit içerisine kaydeder. Kısıtlamaların kaldırılması içinde programa gerek duyulur.

Poledit programını çalıştırmak için programı bulunduran disket A: sürücüsüne takılır. Windows gezgininden yararlanarak Poledit program düğmesi tıklanır; ya da **Başlat**'ı ve sonra da Çalıştır'ı tıklatınız, Aç kutusuna poledit programının bulunduğu yerin adresini yazıp enter veya Tamam'ı tıklatınız.

Windows 98 CD'sinde /TOOLS/RESKIT/NETADMIN/POLEDIT dizininde bulunmaktadır.

Poledit programı çalıştırıldığında Şekil 1.20'de gösterilen Sistem İlke Düzenleyicisi penceresi ekrana gelir.

Şekil 1. 20: Sistem ilke düzenleyicisi açılış ekranı
Eğer poledit sistemde ilk defa çalıştırılıyorsa default olarak Şablon Dosyası Aç görüntülenir.

Eğer poledit programı daha önce kullanılmışsa bu pencerede **Seçenekler** menüsünden **Şablon** komutu çalıştırılıp **Şablon Seçenekleri** görüntülenir. Buradan **Etkin Şablon** seçilmelidir bu pencerede **Şablon Aç** düğmesi tıklandığında Şekil 1.21'de gösterilen form gelecektir.

Şablon Dosyası	пі Аç			? 🛛
<u>K</u> onum:			. + 🖻 e	*
En Son Kullandiklarım Masaüstü Belgelerim	ADMIN.ADM APPSINI.AD CHAT.ADM COMMON.A CONF.ADM INETRESM./ INETSETM./ OCM.ADM SHELLM.ADM SHELLM.ADM SUBSM.ADM	I M DM ADM ADM I ADM		
Ağ Bağlantılarım	Dosya adı:		2	- Aç
	D <u>o</u> sya türü:	Şablon Dosyaları (*.ADM)	5	- iptal

Şekil 1. 21: Sistem ilke düzenleyicisi şablon aç ekranı

Bu pencerede Dosya Adı ileti kutusuna Windows.Adm yazılıp Aç düğmesine

tıklanır.

osya Düzen	Görünüm	Seçenekler	Yardım
Yeni Dosya	12		
Dosya Aç			
Kayıt Aç			
Kaydet			
Farklı Kaydet	in l		
Kapat	_		
Çıkış			

Şekil 1. 22: Sistem ilke düzenleyicisi kayıt aç penceresi

Şekil1.22'de gösterilen Sistem İlke Düzenleyicisi penceresindeki Dosya menüsünden Kayıt Aç düğmesine tıklanır. Bu durumda Şekil 1.23'te gösterilen Sistem İlke Düzenleyicisi -Yerel Kayıt Penceresi gelecektir.

Şekil 1. 23: Sistem ilke düzenleyicisi yerel kayıt penceresi

Bu penceredeki **Yerel Kullanıcı** simgesi üzerine çift tıklatıldığında Şekil 1.24'te **Yerel Kullanıcı Özellikleri** penceresi görüntülenir.

🖉 Yerel Kullamcı Özellikleri	? 🛛
likeler	
🕄 Yerel Kullanici	
🛱 💽 Windows 98 Ağ	
🛨 📎 Windows 98 Sistemi	
Taman	n iptal

Şekil 1. 24: Sistem ilke düzenleyicisi yerel kullanıcı penceresi

Yukarda görülen pencerede ifadelerin önünde bulunan (+) işaretleri tıklanarak kısıtlanacak bölümler ekrana getirilir.

Windows 98 Ağ seçeneğine tıklatıldığında görüntülenen Paylaşım seçeneğinde Dosya ve Yazıcı Paylaşımı devre dışı bırakılır.

Windows 98 Sistemi'nde Şekil 1.25'teki pencerede görülen kısıtlamalar seçenekleri karşınıza gelecektir.

Şekil 1. 25: Sistem ilke düzenleyicisi windows 98 sistemi penceresi

Bu seçenekler:

Shell: Sistemin genel çalışması özel kısıtlamaların bulunduğu bölümdür.

Denetim Masası: Görüntü, Ağ, Parolalar, Yazıcılar ve sistemle ilgili kısıtlamaların bulunduğu bölümler vardır.

Masaüstü Görüntüsü: Kullanılacak duvar kâğıdı ve renk şeması ile ilgili kısıtlamaların bulunduğu bölümdür.

Kısıtlamalar: Belirli uygulamaların çalıştırılmasına, ms-dos moddunda kısıtlamalar yapılmasıyla ilgili bölümdür.

Şekil 1. 26: Sistem ilke kısaltmalar penceresi

Şekil 1.26'da görüldüğü gibi **Görünütü, Ağ ve Parolalarla** ilgili kısaltmalar yapılmıştır. Gerekli kısıtlama işlemleri yapıp Tamam düğmesine bastıktan sonra karşınıza gelen pencerede Kaydet düğmesine bastığında artık kısıtlamalar Window'sun Register'ine kaydedilecek ve işlem tamamlanacaktır.

Örneğin, kullanıcı kısıtlamalar bittikten sonra Görüntü Özellikleri penceresini açmaya kalktığında ise Şekil 1.27'de görülen ileti penceresi ile karşılaşacak ve özellikleri değiştiremeyecektir.

Şekil 1. 27: Sistem ilke görüntü engeli penceresi

1.3. Kayıt Defteri (Registry)

Registry: Registry, Windows'un kullandığı tüm bilgilerin sakladığı bir veri tabanıdır. Bu dosya **REGistry EDITor** (Kayıt Düzenleyici) sözcüklerinin kısaltılmışıdır. Bir programı çalıştırdığınızda, önce Registry'de önceden belirlenmiş ayarlara bakar ve sisteminize uygun olarak nasıl çalışacağını öğrenir. Hatta sisteminizi açtığınızda Windows'un bazı aygıtları tanıması için gerekli bilgilerde burada yer alır.

Windows'ta WINDOWS dizininde regedit.exe doyası, Windows NT'de ise WINNT/SYSTEM32 dizininde regedit32.exe dosyası olarak yer alır.

Registry bilgilerine, Windows 9x ile gelen kayıt düzenleyici (registry editor) programı ile ulaşır. Bu programı çalıştırmak için **Başlat**'ı ve sonra da **Çalıştır**'ı tıklatınız, Aç kutusuna **Regedit** yazınız ve sonra da enter ya da Tamam'ı tıklatınız. Şekil 1.28'de görülen kayıt defteri penceresi ekrana gelir.

🕵 Kayıt Düzenleyicisi		- 🗆 🛛
<u>Kayıt D</u> üzen <u>G</u> örünüm Yardım	-	
	Ad	Verilet
Bilgisayanm		X

Şekil 1. 28: Kayıt defteri penceresi

1.3.1. Kayıt Dosyaları

Windows 9x'i kurarken, donanım aygıtlarınız tanımlanır. Windows 9x Registry'sini oluşturan **SYSTEM.DAT** ve **USER.DAT** adlı iki dosyada saklanır. Bu dosyalar /Windows klasörü altındadır. **SYSTEM.DAT** bilgisayara özgü (Genelde Donanımla ilgili) bilgileri saklarken, **USER.DAT** kullanıcıya özgü bilgileri (Masaüstü Ayarları, kullanıcının seçtiği renk, çözünürlük vs.) içerir.

Sisteminizi bir ağ bilgisayarı gibi kurduysanız sisteminizi kapatırken farklı bir kullanıcı olarak oturum açma seçeneğini görmüşsünüzdür. İşte bu seçeneği kullanıp farklı bir kullanıcı ismi ile Windows 9x'i başlatırsanız, birden fazla kullanıcı tanımına sahip olusunuz. Böylece Windows 9x arabirimini farklı şekillerde özelleştirebilirsiniz. İşte bu durumda farklı kullanıcılara ait **USER.DAT** dosyaları/Windows/profile/kullanıcı adı klasöründe saklanır.

Windows işletim sistemi bu iki dosya ile ne yapar? Sisteminiz açılırken adım adım 'boot' sırasını takip ettiyseniz öncelikle sistem kayıtlarının (System Registry) yüklendiğini göreceksiniz. Çünkü **SYSTEM.DAT** dosyası yazılımlarınızın sisteminizdeki çeşitli donanımlarla doğru şekilde anlaşılabilmesi için gerekli bilgileri içerir.

Windows 9x başarıyla açılmışsa **SYSTEM.DAT** ve **USER.DAT** dosyalarının yedeklerini **SYSTEM.DA0** adlarıyla yine / Windows klasöründe saklar. Windows 9x ile çalışırken registry sürekli olarak güncellenir. Sistemi kapattığınızda ise registry'deki bilgiler tekrar bu **.DAT** dosyalarına kaydedilir. Sistem dosyalarınızda Windows 9x'in tekrar açılmasını önleyecek bir bozukluk oluşmuşsa Windows 9x, **.DA0** soyadlı yedeklere bakarak sisteminizi açar.

1.3.2. Kayıt Yapısı ve Düzenleme

Registry editörü görünüş açısından olduğu gibi kullanılış açısından da Wındows ile beraber gelen dosya yöneticisi olan EXPLORER'e benzer. Sol tarafta anahtarlar ve sağ tarafta da değerler sıralanır. Veri bankasının çok karışık yapısı nedeniyle editör içine birde arama fonksiyona entegre edilmiştir. Anahtar, değer verilere göre arama yapar. CTRL+F tuş kombinasyonu ile arama fonksiyonunu çağırabilirsiniz.

REGISTRY editöründeki her dala Key (Anahtar) adı veriliyor. Her anahtarın altında alt-anahtarlar ve değerler yer alabiliyor. Bu alt anahtarların altında da başka alt anahtarlar ve değerler bulunabilir. Bu değerler üç çeşittir. STRING (Dize değeri), BINARY (İkili değer) ve DWORD olabilir. Bu değerler kullanım amacına göre değişiklikler gösterebilir.

REGISTRY editöründe altı ana dal bulunuyor. Her dal, sistem kaydındaki bilgileri gruplamak için kullanılır. Bu ana dalları açıklayalım:

HKEY_CLASSES_ROOT: Bu dalda dosya türleri ve OLE (object linking and embedding- nesne bağlama ve gömme) hakkındaki bilgiler saklanır. OLE sistemini kullanan uygulamalar bilgileri bu dalın alt dallarından alabilir. Bu klasörün yanındaki + işaretini tıkladığımızda karşımıza *.323 gibi dosya uzantıları gelir. Burada hangi uzantının hangi programla bağlantısı olduğuna dair bilgiler tutulur.

HKEY_CURRENT_USER: HKEY_USERS bölümünün, o anki aktif kullanıcı için ayrılmış ve ayarlanmış olan değerlerine buradan erişebilirsiniz. USER.DAT dosyasının içeriğindeki bilgiler burayla ilişkilidir. Kısaca Windows'u kullanan kişilerin kendi isteklerine göre yaptıkları ayarlarla ilgili bilgiler burada tutulur.

HKEY_LOCAL_MACHINE: Bilgisayarınızda kurulu durumda bulunan bütün yazılım ve donanım bileşenlerinin bilgileri ve ayarları bu bölümde tutulur. Birden fazla donanım profili programlayabileceğiniz için o an aktif olan donanım ve yazılım ayarlan HKEY_CURRENT_CONFIG bölümünde gösterilir.

HKEY_USERS: Bilgisayarın bütün kayıtlı kullanıcılarının özelleştirilmiş ayarları (Renkler, denetim masası ayarları vs.) bu bölümde kayıtlıdır. Windows 98 çoklu kullanıcı

tarafından özelleştirilme seçeneğine sahiptir; ancak genelde DEFAULT adında tek bir kullanıcıdan söz edilir bu bölümde. O anda bilgisayarı kullanmakta olan kullanıcının özel ayarları HKEY_CURRENT_USER bölümünde gösterilir.

HKEY_CURRENT_CONFIG: Bu dalda o anda aktif olarak kullanılmakta olan donanım ve yazılım ayarlarına gitmek için bu daldan ulaşabilirsiniz.

HKEY_DYN_DATA : Bu dalda Windows 98 'in dinamik olarak değişebilen tak ve kullan (Plug-and-Play) ayarlarının ve değerlerinin gösterildiği bölüme ulaşmak için kullanılır.

Registry Editor (Kayıt Düzenleyicisi); yani REGEDIT.EXE Windows 98'in bütün REGISTRY ayarlarını görüntüleme, silme veya değiştirme seçeneği içerir. Kayıt düzenleyicisini açtığınızda dikine ikiye bölünmüş bir uygulama penceresi ile karşılaşırsınız. Sol tarafta ağaç yapısı ve klasörler, sağ taraftaki bölümde ise o anda seçili durumda olan klasörün içinde yer alan değerler listelenir.

Herhangi bir dalı genişletmek alt dallarını görüntülemek için sol tarafındaki + işaretine tıklamanız veya o dal seçili durumdayken sağ ok tuşuna basmanız yeterli olacaktır. Herhangi bir anahtarın içindeki değerleri görüntülemek için ilgili anahtarın klasör simgesine bir kere tıklamanız yeterlidir. EDIT (Düzen) menüsünden NEW (Yeni) komutunu çalıştırarak bir anahtarın altına değer ekleyebilirsiniz. Aynı komutu kullanarak yeni bir anahtarda ekleyebilirsiniz. Aynı dosya yöneticisinin veya Windows gezgin sistemini kullanarak anahtar veya değerlerin isimlerinde değiştirebilirsiniz. Herhangi bir değerin içeriğini değiştirmek için de üzerine çift tıklamanız ve ekrana gelecek olan diyalog kutusu içine yeni değeri girip ENTER tuşuna basmanız yeterlidir.

1.3.3. Örnek Uygulamalar

Ağ komşuları simgesini kaldırmak

Ağa bağlı değilseniz ve masa üstünde Ağ Komşuları simgesi var ise yer kaplamaktan başka hiçbir işe yaramaz. Bunu kaldırmak için HKEY_USERS\ Default \ Software \ Microsoft \ Windows \ Current Version \ Policies \ Explorer altında sağ pencerede boş bir yere sağ tıklayarak Yeni(New)-Dword Değeri seçilerek **NoNetHood** olarak isimlendiririz. "Değer Verisi" kısmına 1 verilip Windows kapatılıp tekrar açılır. Tekrar geri almak istersek değer verisi kısmına 0 (sıfır) veriniz.

Windows 9x kurulumda girilen kullanıcı bilgilerini değiştirmek

Kayıt düzenleyicide HKEY_ LOCAL_MACINE \ SOFTWARE \ Microsoft \ Windows \ Current Version tuşu seçilir. Sağ bölümde bulunan **RegisterOwner** isimli etiketi bularak üzerine çift tıklayınız. Buradan kullanıcı bilgilerini değiştirebiliriz. Sağ bölmede bulunan **RegisterOrganization** ile de şirket ismini değiştirebilirsiniz. Masaüstünde bulunan Bilgisayarım simgesine sağ tıklayınız gelen pencereden Özellikler komutunu seçiniz. Genel sekmesindeki Kayıtlı kullanıcının değiştiğini görürsünüz.

Masaüstünü boşaltmak

Masaüstünü boşaltmak için HKEY_USERS\Default\Software\Microsoft\ Windows \Current Version\Policies\ Explorer altında sağ pencerede boş bir yere sağ tıklayarak Yeni(New)-Dword Değeri seçilerek **NoDesktop** olarak isimlendiriniz. "Değer Verisi" kısmına 1 verilip Windows kapatılıp tekrar açılır. Artık masa üstüne simge bıraksanız dahi görünmez olur. Masaüstünü tekrar geri getirmek istersek değer verisi kısmına 0 (sıfır) verirsiniz.

Başlat menüsündeki bilgisayarı kapat seçeneğini kaldırmak

Windows'u ve pencereleri kapatmanın kısa yol tuşu ALT+F4 tuşudur. Fakat bu da işlemez. C:\ Windows dizininde bulunan "Exit to DOS" dosyasını çalıştırıp DOS'tan kapatabilirsiniz. Bunun için masaüstünü boşaltmak kısmındaki yolu takip edip Dword Değerini **NoClose** olarak isimlendirerek "Değer Verisi" kısmına 1 giriniz ve yine işlemi geri getirmek isterseniz değer verisi kısmına 0 (sıfır) veriniz. Windows'u kapatamadan başlat menüsünden "Oturumu Kapat" seçeneğini seçerseniz karşınıza mesaj kutusu çıkar. Windows'u yeniden başlatırsanız "Bilgisayarı Kapat" kısmının gittiğini görebilirsiniz.

Başlat Menüsündeki Bul Seçeneğini Kaldırmak:

Bunun için masaüstünü boşaltmak kısmındaki yolu takip edip Dword Değerini **NoFind** olarak isimlendirerek. "Değer Verisi" kısmına 1 gireriz ve yine işlemi geri getirmek isterseniz değer verisi kısmına 0 (sıfır) veriniz.

Başlat menüsündeki çalıştır seçeneğini kaldırmak

Bunun için masaüstünü boşaltmak kısmındaki yolu takip edip Dword değerini **NoRun** olarak isimlendirerek "Değer Verisi" kısmına 1 giriniz ve yine işlemi geri getirmek isterseniz değer verisi kısmına 0 (sıfır) veriniz.

Menülerin hızlı açılmasını sağlamak

HKEY_CURRENT_USER \ ControlPanel \ Desktop tuşu seçilerek sağ bölmedeki MenuShowDelay adlı dize değeri bulunarak (yoksa Yeni-Dize değeri ile oluşturulur.) bu dize değerini 0 ile 10 arası bir sayıyla değiştiriniz. Windows'u tekrar açtığınızda menüler hızlanacaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ

	İşlem Basamakları	Öneriler
1.	Bilgisayarınızı başlatma kipi moddunda açınız.	İşletim sisteminizin başlatma kipleri nelerdir? Not alınız.
2.	 İşletim sisteminizde yüklü olan sistem araçlarını açarak uygulayınız. ➢ Olay görüntüleyici çalıştırınız ➢ Kayıt defteri tarama komutunu çalıştırınız. ➢ Disk birleştirme işlemini gerçekleştiriniz. ➢ Sistem düzenleme programını çalıştırınız. ➢ Disk tarama işlemini gerçekleştiriniz. 	Sistem araçlarını ne için kullanılır, görevleri nelerdir?
3.	Aygıt yöneticisini çalıştırınız.	Bilgisayarınızdaki aygıt yöneticisindeki donanım listesini inceleyiniz. Çakışan ya da tanınmamış donanımları varsa düzeltiniz.
4.	İşletim sisteminizde yüklü olan sistem düzenleyicisini açarak uygulayınız. ➤ Sistem düzenleyicisini açınız. ➤ Grup politikaları düzenleyicisi programını bilgisayarınıza yükleyin ve çalıştırınız.	İşletim sisteminizde yüklü olan sistem düzenleyicisini öğretmeniniz gözetiminde açarak uygulayınız.
5.	Kayıt defteri uygulamasını çalıştırınız.	gözetiminde açınız. Yanlış uygulamalar sisteminize zarar verebilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

- 1. Aşağıdakilerden hangisi bir sistem aracı değildir?
 - A) Scanreg
 - B) Defrag
 - C) Scandisk
 - D) Registry

2. Aşağıdakilerden hangisi Registry dosyalarıdır?

- A) Config.sys-Boot.ini
- B) Config.sys-System.ini
- C) User.dat-System.dat
- D) Autoexec.bat-Setupx.dll
- 3. Windows 98'de başlatma kipleri ekrana gelmesi için klavyeden hangi tuşa basılır?
 - A) F1
 - B) F3
 - C) F6
 - D) F8
- Bilgisayarda yüklü olan bütün donanımın listesi aşağıdakilerden hangisinde görülür?
 A) Başarım
 - B) Aygıt yöneticisi
 - C) Genel
 - D) Sanal bellek
- 5. Aşağıdakilerden hangisi diski hatalara karşı tarar?
 - A) Poledit
 - B) Defrag
 - C) Scandisk
 - D) Sysedit
- **6.** Aşağıdakilerden hangisi Windows'un kullandığı tüm bilgilerin sakladığı bir veri tabanıdır?
 - A) Registry
 - B) Poledit
 - C) Defrag
 - D) Event viewer

- 7. Aşağıdakilerden hangisi Sistemde herhangi bir hata oluştuğunda sistemin o anki durumunu alan tanı aracıdır?
 - A) Poledit
 - B) DrWatson
 - C) Event viewer
 - D) Msconfig
- 8. Aşağıdakilerden hangisi Event Viewer'da ki kayıt alanı <u>değildir</u>?
 - A) Başarım
 - B) Uygulama
 - C) Güvenlik
 - D) İstem
- 9. Aşağıdakilerden hangisi takas dosyasıdır?
 - A) Config.sys
 - B) Win.ini
 - C) Win386.swp
 - D) System.ini
- **10.** Aşağıdakilerden hangisi Autoexec.bat, config.sys, win.ini dosyalarına ulaşmayı sağlar?
 - A) Scandisk
 - B) Scanreg
 - C) Defrag
 - D) Sysedit

DEĞERLENDİRME

Çoktan seçmeli sorulara verdiğiniz cevapları modül sonundaki cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyiniz. Yanlış cevaplandırdığınız sorularla ilgili konuları tekrar inceleyiniz, öğrenmeye çalışınız. İnternet veya çeşitli ders kitaplarından faydalanınız. Öğrenme faaliyeti ile ilgili olarak öğretmenlerinizden yardım alınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

İşletim sistemi sorunları hakkında bilgi sahibi olacak, Windows NT/2000 ailesinde sorun giderebilecek ve Windows NT/ 2000 ailesini eksiksiz tanıyabileceksiniz.

ARAȘTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Windows 2000'nin başlatma kipleri nelerdir? Araştırınız.
- Windows 2000'nin kurtarma konsolunda bulunan komutları araştırınız.

Araştırma sonuçlarını ve edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. WINDOWS NT/2000 AILESINDE SORUN GIDERME

2.1. Windows Nt/2000 Kurulum Sorunları

2.1.1. Kurulum İçin Gerekli Minimum Donanım İhtiyaçları

Windows 2000 platformunun yapabileceklerini anlamak için en uygun Windows 2000 platformunun seçilmesi gerekir.

Windows 2000 ailesi dört değişik sürümle çıktı.

Bunlar:

- Windows 2000 Professional
- Windows 2000 Server (Normal Server)
- Windows 2000 Advanced Server (İleri Server)
- Windows 2000 Datacenter Server (Veritaban) Merkezi Server)

Windows 2000 Professional

Microsoft, Windows 2000 Professional'ı NT Workstation 4.0' ın bir sonraki sürümü olarak geliştirilmiştir; ancak, Windows98 yine ev kullanıcılarının tercih ettiği işletim sistemi olma durumunu korumaktadır. Windows98 aynı zamanda, yeterince RAM'ı olmayan veya Win2K Pro (Windows 2000 Professional)'yu çalıştırmak için yeterince hızlı bir işlemciye sahip olmayan makineler kullanan iş yeri masaüstü bilgisayar kullanıcıları için de en iyi seçenektir. Kısaca Windows 2000 Pro NT Workstation 4.0'ın gelişmiş halidir.

Windows 2000/Server/Advanced Server/ Data Center Professional kurulum için gerekli minimum donanım ihtiyaçları:

- **İşlemci:** Pentium 166 ya da daha yüksek (veya dengi)
- **Bellek:** 64 MB RAM ya da daha yüksek (Önerilen 64)
- Sabit Disk: 700-800 MB boş alanla yaklaşık 1 GB sabit disk
- > Network Ağ: Network adaptörü (Network kartı)
- **Ekran Kartı:** VGA veya daha iyi bir video kartıdır.
- **Diğer:** CD-ROM 12X ya da daha hızlı, fare ve klavye

Bu konfigürasyondan daha düşük sistemlere eski sunucu işletim sistemi olan NT kurulması önerilir.

Windows 2000 Server (Normal Server)

Windows 2000 Professional ile gelen bütün yenilikleri kapsamaktadır. Network yönetimi için çok sayıda servise sahiptir. File (Dosya), print (yazdır), application (uygulama) ve Web sunucusu (server) olarak kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Windows 2000 Server işletim sisteminin en önemli özelliği Active Directory servisidir. Active Directory, Windows 2000 ağı içinde bir servistir. Bu servis özellikle kullanıcı ve grupların oluşturulmasında ve sunucu temelli bir network yaratılıp yönetilmesini sağlar.

Network kaynaklarına erişmek ve onları yönetmek Active Directory Servisinin arabirimi olan programlar aracılığıyla yapılır. Windows 2000 Active Directory servisi, sistem konfigürasyonu, kullanıcı düzenlemeleri, uygulamalar hakkında bilgi saklar. Policy düzenlemeleriyle birlikte sistem yöneticileri kullanıcıların masaüstlerini (Dağıtım masaüstü yönetimi), ağ servislerini ve yazılımlarını (Uygulamaları) merkezi olarak bir noktadan

Windows 2000 Advanced Server (İleri Server)

Windows 2000 Server ile gelen bütün özellikleri kapsamanın yanı sıra gelişmiş bellek yönetimi ve clustering (Kümeleme) gibi teknolojilere sahiptir. Windows 2000 Advanced Server büyük ağları yönetmek için geliştirilmiştir.

Clustering (Kümeleme) ağ üzerindeki sunucuları birbirine bağlayarak sistemin (Disk kaynakları ve uygulamalar) kesintisiz olarak kullanılmasını sağlar.

Windows 2000 Datacenter Server (Veritabanı Merkezi Server)

Windows 2000 Server ve Advanced Server ile gelen bütün özellikleri kapsamanın yanı sıra gelişmiş ve büyük kapasiteli bellek yönetimi ve daha fazla işlemci desteği gibi teknolojilere sahiptir.

Windows 2000 Datacenter Server büyük database uygulamaları için geliştirilmiştir. Datacenter Server 32 işlemci ve 64 GB ana belleği (Maksimum) destekler.

Not: Windows 2000'i kurmadan önce HCL listesine bakmaktır. HCL (Hardware Compatibility List) Microsoft tarafından desteklenen aygıt listesini içerir. HCL listesinin en son şeklini bulmak için **www.micrososft.com/hwtest/hcl** adresine bakabilirsiniz.

Windows NT: Ağ işletim sistemidir. Buna göre birbirine belli konfigürasyona göre birçok donanım birimi, yazılım ve kablo bağlantılarını içeren, birbirleriyle haberleşmeyi sağlayabilen, veri alış verişini ve paylaşılmasını kolaylaştıran bilgisayarlar topluluğudur. Windows NT'de Microsoft firmasının çıkardığı bu şekildeki ağ işletim sistemidir.

Window NT'nin; Windows NT 3.1, Windows NT 3.5, Windows NT 3.51, Windows NT 4.0 ve Windows NT 5.0 versiyonları bulunmaktadır.

Windows Nt işletim sisteminin iki türü vardır. NT Server ve NT Workstation olup 32bit işletim sistemidir.

NT Server: NT Server önemli görevleri yürüten güçlü bir ağ işletim sistemidir. NT Server ağ yönetiminde gereksinim duyulan yardımcı ve yönetici programlara sahiptir. NT Server işletim sisteminin en önemli özelliği istemci/sunucu (Client/Server) işletim biçimidir.

Not: Sabit disk gereksinimi ayrıca partition (sistem bölümlerinde) kullanılan sektör büyüklüğüne de bağlıdır. NT Server, 16 K'lık cluster için 120 MB'lık sabit disk alanına gereksinim duyarken, 32 K'lık cluster da 200 MB disk alanına gereksinim duyulur.

NT Workstation: NT Workstation, Windows for Workgroups'un yapabildiklerini içerir. Yerel güvenliğe sahiptir. NT Workstation tek başına güçlü bir işletim sistemi olarak kullanılabildiği gibi, eşler arası (peer-to-peer) ağ olarak da kullanılır. NT Workstation aynı zamanda NT Server'ın bir iş istasyonu olarak da kullanılır.

2.2. Windows Nt/2000 Versiyon Yükseltme Sorunları

2.2.1. Versiyon Yükseltme İçin Minimum Donanım İhtiyaçları

Windows 9x, Windows NT Workstation gibi Client Windows işletim sistemleri de Windows 2000'e terfi ettirilebilir. Ancak bu terfi işleminde öncelikle donanım yeterliliğinin sağlanması gerekir. Terfi işlemine önce donanımdan yana bir problemin olmaması kontrol edilmelidir. Windows 2000 Server ve Windows 2000 Professional için gerekli olan minimum donanım gereksinimi şu şekildedir.

- **İşlemci:** Pentium 166 ya da daha yüksek (veya dengi)
- Bellek: 32 MB RAM ya da daha yüksek (Önerilen 64) Professional için 64 MB RAM ya da daha yüksek (Önerilen 128) Server ve Advanced Server için
- Sabit Disk: 700-800 MB boş alanla yaklaşık 1-2 GB sabit disk
- > Network Ağ: Network adaptörü (Network kartı)
- **Ekran Kartı:** VGA veya daha iyi bir video kartıdır.
- **Diğer:** CD-ROM 12X ya da daha hızlı, fare ve klavye

2.3. Windows 2000 Balatma Kipleri

Bilgisayar açılırken Windows işletim sistemi seçmenizi istediğinde klavyede **F8**'e basarak aşağı-yukarı ok tuşlarını kullanarak, başlatmak istediğiniz kip türünü seçiniz. Başlatma kiplerinde USB desteğinin olamadığını unutmayınız. Mouse veya klavye gibi USB destekli aygıtlar varsa devre dışı kalır. Başlatma kip türleri ve bu kiplerde neler yapılabilir? İnceleyelim.

Temel Güvenli Kip (Safe Mode): Bilgisayarı, Mouse, ekran kartı, sabit diskler ve varsayılan temel sistem aygıt sürücüleri ile başlatmasını sağlar. Ağ bağlantısı devre dışı bırakılır. Grafik kartı, en temel VGA işleviyle kullanılacağı için, Windows'u işleyemez hale getirmiş olması muhtemel SVGA sürücü ve onun eklentileri çalıştırmayacaktır.

Genellikle bozuk sürücüler yüklendiğinde sistemi güvenli kipte açarak bu sürücüyü kaldırabilirsiniz. Sürücüyü kaldırmanız ve problemi gidermenizden sonra sistem normal biçimde açılmalıdır.

Ağ Desteği ile Güvenli Kip (Safe Mode with Networking): Temel güvenli kipin özelliklerine sadece ağ bağlantısı eklenir. Bu, özellikle sistem yedeğinin ağ sürücüsünde olduğu durumlarda ve sorunun ağ kartından veya ağ kartı sürücüsünden kaynaklanmadığından eminseniz başvuracağınız bir güvenli kip türüdür. Bu durumda da sisteminizi başlattıktan sonra Emergency Repair Disk (Acil Onarım Disketi) ile sistem dosyalarınızı onarmalısınız. Safe Mode with Command Prompt (Komut İstemi ile Güvenli Kip): Bu seçenek istediğiniz komut satırı çalıştırmanızı sağlayacak biçimde sistem komut satırını açmanızı sağlar. Temel güvenli kipin özellikleri ile aynıdır. Ancak ondan farklı Windows'un masaüstü, görev çubuğu ve Başlat menüsü gibi özelikleri devre dışı bırakılmış halidir. Kimi zaman soruna yol açan sürücü veya bir diğer program, Windows'un masaüstü devreye girdiği zaman çalışır. Sorunu bulabilmek için .ini ve diğer ayar dosyalarının masaüstü yokken, bilinen DOS komut istemcisi ile karşı karşıya çözülebilir. Windows'un sadece komut istemcisi ile açılması halinde, Edit (edit.com) kelime işlem programını kullanabilirsiniz.

Enable Boot Logging (Önyükleme Günlüğünü Etkinleştir): Windows 2000'de karşılaştığımız sorunların yüzde 80-90'ı, sürücü ve Servis'lerden kaynaklanır. Bu sorunlar Windows açılırken başlar. Windows açılırken karşılaştığı sorunların çoğu zaman farkındadır ve bunları kaydeder. Winnt dizininde bulunan "NTBTLOG. TXT" adlı bu açılış dosyasında, yüklenen bütün sürücü dosyalarının yükleniş sırasına göre adı ve yükleme işleminin sonucu yer alır. Okuması ve sonuç çıkartması oldukça kolay olan bu dosyada yüklenen yüklenemeyen bütün .sys ve .dll dosyalarının adları görülür.

Windows'ta karşılaştığınız sorunun türüne veya bu sorunun hangi program çalışırken çıktığına veya hangi aracı ilgilendirdiğine göre bu listede sorumlunun hangi dizinde bulunduğunu bulmak mümkün olabilir. Bazen Windows'un çökmesi sırasında çıkan ve anlamsız bilgilerle dolu gibi görünen ekranlarda sorunun hangi sürücüden veya programdan kaynaklandığı yazılı olur. Bu ismi, açılış kaydında arayabilirsiniz. Şayet sorun Windows ile ilgili değilse, yani söz konusu sürücü ve başka bir programa aitse, sadece o programı kaldırıp yeniden kurmak mümkündür veya program sahibinin varsa Internet sitesinde yeni sürücü bulunup bulunmadığına bakılabilir.

VGA kipini etkinleştir (Enable VGA Mode): Ekran kartı, ekran kartının eksik, yanlış veya bozulmuş sürücülerinden dolayı Windows yüklenirken donabilir. Windows 2000'in logosu görüldükten sonra logo silinip yerine masaüstü geleceği sırada ekran kararıyorsa Bilgisayar ve sistem çökmemiş gibi duruyor; ama ekran siyah olduğu için hiç bir şey yapılmıyorsa bu, tam VGA kipinde Güvenli Kip ile çözülecek bir sorundur. Bunun gibi sorunun grafik kartından ve sürücüsünden olduğunu tahmin ediyorsanız sistemi VGA kipinde çalıştırıp, sürücüleri yeniden yüklemeniz gerekir.

Last Known Good Configuration (En Son İyi Yapılandırma): Windows'un son sağlam oturumunda kapanırken yaptığı Registry kayıtlarına bakılarak, bütün sistem dosyaları o şekle getirilir. Sorun son başarılı oturumdan sonraki başarısız oturumlar sırasında bir sürücünün silinmesi veya bozulması gibi bir sebepten kaynaklanıyorsa, bu yöntemle sorun çözülmüş olmaz. Ama kimi zaman yeni bir donanımın sürücüsünün devreden çıkartılması veya Windows'un yeni sürücüyü değil de eskisini yüklemesi sorunu çözebilir.

Directory Service Restore Mode (Dizin Hizmetleri Geri Yükleme Kipi): Sadece Windows 2000 Server'da geçerlidir; 2000 Profesyonel'de uygulanmaz. Windows 2000 Server, SYSVOL rehber hizmetleri ile Active Directory Directory Service'i etki alanı (Domain) denetleyicisi olan bilgisayarda eski yeniden düzenler.

Debugging Mode (Hata Ayıklama Kipi): Windows 2000'i açılırken karşılaştığı bütün hata mesajlarını seri kapısından yapılacak bağlantı ile bir diğer bilgisayara göndermeye zorlar.

Normal Boot (Boot Normaly): Windows 2000'in bütün başlangıç dosyalarını ve rgistry'sini yüklemesini sağlar.

2.4. Windows 2000 Kurtarma Konsolu

Windows Kurtarma Konsolu, düzgün başlamadığında veya hiç başlamadığında Windows tabanlı bilgisayarınızı kurtarmanıza yardımcı olmak amacıyla tasarlanmıştır.

Windows Kurtarma Konsolu'nu kullandığınızda, Windows grafiksel kullanıcı arabirimini başlatmadan NTFS, FAT ve FAT32 birimlerine sınırlı erişim elde edebilirsiniz.

Windows Kurtarma Konsolu'nda aşağıdakileri yapabilirsiniz:

- İşletim sistemi dosyalarını ve klasörlerini kullanma, kopyalama, yeniden adlandırma veya değiştirme
- Bilgisayarınızı bir sonraki başlatmanızda hizmet veya aygıt başlatmayı etkinleştirme veya devre dışı bırakma
- > Dosya sistemi önyükleme kesimini veya Ana Önyükleme Kaydını (MBR) onarma
- Sürücülerde bölümler oluşturma ve bunları biçimlendirme

Not: Yalnızca yönetici Windows Kurtarma Konsolu'na erişebilir, böylece kimliği doğrulanmamış (Yetkisiz kullanıcılar) kullanıcılar herhangi bir NTFS birimini kullanamaz.

Windows Kurtarma Konsolu'nu başlatmak için aşağıdaki yöntemlerden birini kullanabilirsiniz

Bilgisayarınızı Windows Kur disketleri veya Windows CD-ROM'u yardımıyla başlatınız. "Kur'a Hoş Geldiniz" ekranında, onarmak için F10 tuşuna veya R tuşuna basınız ve ardından Windows Kurtarma Konsolu'nu başlatmak üzere C tuşuna basınız (yalnızca Windows 2000). Onarmak istediğiniz Windows yüklemesinin numarasını seçiniz ve yönetici parolasını yazınız. Yönetici parolası yoksa yalnızca ENTER tuşuna basınız.

Winnt32.exe aracını/cmdcons anahtarıyla kullanarak Windows Kurtarma Konsolu'nu Windows Başlangıç klasörüne ekleyiniz. Bu yordam Cmdcons klasörünü ve dosyalarını depolamak için sistem bölümünde yaklaşık 7 MB boş sabit disk alanı gerektirir.

Komut Konsolu'nu Kullanma

Windows Kurtarma Konsolu'nu başlattıktan sonra, aşağıdaki iletiyi alırsınız:

Windows NT(TM) Önyükleme Konsolu Komut Yorumlayıcısı.

Bu, yalnızca gelişmiş kullanıcılar için bir sistem kurtarma yardımcı programı olarak amaçlanmış kısıtlı işleve sahip bir komut istemidir. Bu yardımcı programın yanlış kullanılması, Windows'u yeniden yüklemenizi gerektirebilecek sistem genelinde ciddi sorunlara neden olabilir. Komut isteminden çıkmak ve sistemi yeniden ön yüklemek için 'exit' yazınız.

1:C:\WINNT

Hangi Windows yüklemesinde oturum açmak istiyorsunuz (Çıkmak için Enter)?

İlgili Windows yüklemesi numarasını girdikten sonra Administrator hesabı parolasını giriniz. Üç defa yanlış parola girerseniz Windows Kurtarma Konsolu çıkar. Ayrıca, SAM veritabanı kayıp veya bozuksa, kimlik doğrulamanız düzgün yapılamayacağı için Windows Kurtarma Konsolu'nu kullanamazsınız. Parolanızı girdikten ve Windows Kurtarma Konsolu başladıktan sonra, bilgisayarınızı yeniden başlatmak için **exit** yazınız.

Windows Kurtarma Konsolu'nun Kısıtlamaları ve Sınırlamaları

Windows Kurtarma Konsolu'nu kullandığınızda yalnızca aşağıdaki öğeleri kullanabilirsiniz:

- Kök klasörü
- O anda oturum açmış olduğunuz Windows yüklemesinin %SystemRoot% klasörü ve alt klasörleri
- Cmdcons klasörü
- CD-ROM veya DVD-ROM gibi çı karılabilir ortam sürücüleri

Diğer klasörlere erişmeye çalışırsanız "Erişim Reddedildi" hata iletisini alırsınız. Ayrıca, Windows Kurtarma Konsolu'nu kullanırken, yerel sabit diskten diskete dosya kopyalayamazsınız. Disketten veya CD-ROM'dan sabit diske ve bir sabit

diskten diğerine dosya kopyalayabilirsiniz.

2.4.1. Cmdcons Komutu

/cmdcons x86 tabanlı bir bilgisayarda Kurtarma Konsolu'nu başlangıç seçeneği olarak yükler. Kurtarma Konsolu, hizmetleri başlatma, durdurma ve yerel sürücüye (NTFS dosya sistemi kullanılarak biçimlendirilen sürücüler de içinde olmak üzere) erişme gibi görevleri gerçekleştirmenizi sağlayan bir komut satırı arabirimidir. /cmdcons seçeneğini yalnızca normal Kur işlemi tamamlandıktan sonra kullanabilirsiniz.

/cmdcons parametresini Winnt32 komutu kullanımı

winnt32 [/cmdcons]

Winnt32: Windows XP'yi kurar veya yükseltir. Winnt32 komutunu, Windows 95, Windows 98, Windows Millennium Edition, Windows NT, Windows 2000 veya Windows XP çalıştıran bir bilgisayarda komut isteminde çalıştırabilirsiniz.

2.4.2. Fixmbr Komutu

Önyükleme diskinin ana önyükleme (Bilgisayarı ön yükleme işlemini başlatan, bir sabit diskteki ilk kesim) kaydını onarır. Fixmbr komutunu çalıştırabilmek için Kurtarma Konsolu'nu kullanmanız gerekir.

Komut söz dizimi

fixmbr [aygıt_adı]

Komut söz diziminde, aygıt adı yeni MBR'yi (Ana önyükleme kaydı) gerektiren aygıtı belirten isteğe bağlı bir aygıt adıdır. Bu komutu, bir virüs MBR'ye (Ana ön yükleme kaydı) zarar vermişse ve Windows başlatılamıyorsa kullanınız.

Örnek : fixmbr \device\harddisk2

Belirtilen aygıta yeni bir ana ön yükleme kaydı yazar.

Bir virüs varsa veya donanım sorunu oluşmuşsa bu komut bölüm tablolarınıza zarar verebilir. Bu komutu kullanırsanız erişilemez bölümler oluşturabilirsiniz. Bu komutu

çalıştırmadan önce virüsten koruma yazılımını çalıştırınız. Aygıt adını **map** komutunun çıkışından alabilirsiniz. Aygıt adı belirtmezseniz, ön yükleme aygıtının MBR'si onarılır.

Fixmbr komutu geçersiz veya standart dışı bir bölüm tablosu imzası algılarsa, **fixmbr** komutu MBR'yi yeniden yazmadan önce sizden izin ister. **Fixmbr** komutu yalnızca x86 (32 bitlik Intel işlemci mimarisine sahip veya bu mimariye öykünen mikro işlemcileri belirtir.) tabanlı bilgisayarlarda desteklenir.

2.4.3. Fixboot Komutu

Sistem bölümüne yeni bir bölüm önyükleme kesimi (Sabit disk bölümünün, diskin dosya sistemi hakkındaki bilgileri ve Windows işletim sistemini yükleyen kısa bir makine dili programını içeren parçası) yazar. Fixboot komutunu çalıştırabilmek için kurtarma konsolunu kullanmanız gerekir.

Komut söz dizimi

Fixboot [sürücü]

Sürücü: Ön yükleme kesiminin yazılacağı sürücü. Bu parametre, oturum açtığınız sistem bölümü olan, varsayılan sürücüyü değiştirir.

Örnek:

Fixboot D:

D: sürücüsündeki sistem bölümüne yeni bir bölüm önyükleme kesimi yazar.

Fixboot komutunu parametre belirtmeden kullanırsanız, oturum açtığınız sistem bölümüne yeni bir bölüm önyükleme kesimi yazılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

	İşlem Basamakları	Öneriler
1.	Windows 2000 yüklü bilgisayarınızı çalıştırınız.	Bilgisayarınızdaki Windows 2000'nin versiyonunu öğreniniz.
2.	Windows 2000 yüklü bilgisayarınızı başlatma kipi moddunda açınız.	Windows 2000 yüklü sisteminizin başlatma kipleri nelerdir? Not alınız. Windows 9x işletim sisteminin başlatma kipleriyle karşılatırınız.
3.	Windows 2000 yüklü bilgisayarınıza takılı donanım özeliklerini gösteren bilgisayarım özellikler penceresini açınız. Bilgisayarınızdaki donanım aygıtlarını inceleyiniz.	Sisteminizde bulunan aygıtlar listesini Windows 2000 için gerekli olan minimum donanım ihtiyaçları ile karşılatırınız.
4.	Bilgisayarınızı Windows Kur disketleri veya Windows CD-ROM'u yardımıyla başlatınız. "Kur'a Hoş Geldiniz" ekranında, onarmak için F10 tuşuna veya R tuşuna basınız ve ardından Windows Kurtarma Konsolu'nu başlatmak üzere C tuşuna basınız. Onarmak istediğiniz Windows yüklemesinin numarasını seçiniz ve yönetici parolasını yazınız. Yönetici parolası yoksa yalnızca ENTER tuşuna basınız.	Öğretmeniniz gözetiminde kurtarma konsolu komutlarını kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

- Aşağıdakilerden hangisi ön yükleme diskinin ana önyükleme kaydını onarır?
 - A) Fixmbr

1.

- B) Fixboot
- $C \;) \;\; Cmdcons$
- D) Winnt
- 2. Aşağıdakilerden Sistem bölümüne yeni bir bölüm ön yükleme kesimi yazar?
 - A) Map
 - B) Winnt32
 - C) Fixmbr
 - D) Fixboot
- 3. Windows 2000'de başlatma konsolunu başlatmak için klavyeden hangi tuşa basılır?
 - A) A
 - B) C
 - C) E
 - D) F
- 4. Aşağıdakilerden hangisi Windows 2000'nin ev kullanıcıları için ideal bir sürümüdür?
 - A) Windows 2000 Datacenter
 - B) Windows 2000 Server
 - C) Windows 2000 Advanced
 - D) Windows 2000 Professional
- 5. Aşağıdakilerden hangisi Windows 2000 Kurtarma Konsolu'nu başlangıç seçeneği olarak yükler?
 - A) Fixboot
 - B) Fixmbr
 - C) Cmdcons
 - D) Map
- 6. Cmdcons klasörünü ve dosyalarını depolamak için sistem bölümünde yaklaşık kaç MB boş alan gerektirir?
 - A) 7 MB
 - $B \) \ 4 \ MB$
 - C) 2 MB
 - D) 1 MB

DEĞERLENDİRME

Çoktan seçmeli sorulara verdiğiniz cevapları modül sonundaki cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyiniz. Yanlış cevaplandırdığınız sorularla ilgili konuları tekrar inceleyiniz, öğrenmeye çalışınız. İnternet veya çeşitli ders kitaplarından faydalanınız. Öğrenme faaliyeti ile ilgili olarak öğretmenlerinizden yardım alınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

İşletim sistemi sorunları hakkında bilgi sahibi olacak, Windows XP ailesinde sorun giderebilecek ve Windows XP ailesini eksiksiz tanıyabileceksiniz.

ARAȘTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- > Kullandığınız bilgisayarlardaki Tak-ve-çalıştır olmayan donanımları araştırınız.
- Windows XP için gerekli olan minimum donanım gereksinimi nelerdir? Araştırınız.
- Windows XP'nin başlatma kipleri nelerdir? Araştırınız.
- Windows XP Kurtarma Konsolu'nda bulunan komutları araştırınız.
- Windows XP'de Görev Yöneticisi'nin amacını araştırınız.

Araştırma sonuçlarını ve edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. WINDOWS XP AILESINDE SORUN GIDERME

3.1. Windows Xp Kurulum Sorunları

3.1.1. Plug and Play (Tak-ve-Çalıştır) Olmayan Donanımlar

Plug and Play (Tak-ve-Çalıştır) olmayan donanımların kullanılabilmesi için önce donanım ayarlarının el ile yapılandırılması gereken, yazıcı, modem, tarayıcı, TV kartı veya oyun kumandası gibi bir aygıtı bilgisayara bağlamak gerekir. Üreticiler PnP olmayan aygıtların üretmeyi bırakıp PnP aygıtlar ürettikleri için PnP olmayan aygıtlar giderek daha az bulunmaktadır. PnP olmayan aygıtlar genellikle eski donanım parçalarıdır.

Bilgisayara yeni bir donanım takıldığında veya Windows sıfırdan kurulduğunda

sisteme takılı donanım parçalarının bir kısmını Windows otomatik olarak tanımadıysa veya yanlış tanıdıysa Denetim masasına giderek **Yeni Donanım Ekle Simgesi** kullanınız. Ekrana gelen yönergeleri takip ederek donanımı Windows'a tanıtınız.

Sisteme takılan yeni donanım parçası PnP uyumlu ise Windows açılırken bunu görecektir. Windows ihtiyaç duyuyorsa bu donanıma ait driver (sürücü) disketini ya da CD'sini isteyecektir. Günümüzde bilgisayara takılan parçaların çoğu PnP olduğundan, parça, bilgisayara takılıp bilgisayar açıldığında, **yeni donanım bulundu** mesajı gelir. Bilgisayar yeni takılan bir aygıtın yazılımını yükleyebilmesi için bu aygıtın disketini veya CD'sini CD sürücüye yerleştirmeyi isteyecektir.

Sisteme takılan yeni donanım parçası PnP olmayan donanım parçası ise; yani Windows otomatik olarak tanımadıysa yapılması gereken iki yol vardır. Birincisi donanımla birlikte gelen CD veya Diskete bulunan **Setup** veya **Install** programları çalıştırılır. İkincisi Denetim Masasında bulunan **Yeni Donanım Ekle Simgesi** yardımıyla tanıtılır.

Not: Tak-ve-çalıştır (Plug-and-Play) kısaca PnP denir.

Yeni Donanım Ekle Simgesi yardımıyla donanım tanıtma

Öncelikle donanım parçası sisteme takıldığı kabul edilerek aşağıdaki işlemler sırasıyla yapılır.

- Başlat, Denetim Masasına tıklayınız.
- Donanım Ekle simgesine çift tıklayınız.
- Şekil 3.1'de gelen pencerede ileri düğmesine ve tekrar ileri düğmesine tıklayınız.

Şekil 3.1: Donanım ekleme sihirbazı başlangıç penceresi

Donanımı bulamayınca, ekrana Şekil 3.2'deki pencere gelecektir. Burada iki seçenekten birini belirleyebilirsiniz. Donanım bilgisayarınıza bağlı veya değildir. Evet, Donanımı zaten bağladım seçeneği seçili iken ileri düğmesine basınız.

Donanım Ekleme Sihirbazı	
Donanım bağlı mı?	
Bu donanımı bilgisayarınıza bağladınız mı?	
	< Geri Îleri≻ İptal

Şekil 3.2: Donanım ekleme sihirbazı seçenek seçme penceresi

Şekil 3.3'te görülen pencerede tanıtmak istediğiniz donanım türünü tıklayınız. Ekleyeceğiniz donanım türü burada yoksa ok tuşu ile en alttaki Yeni Donanım aygıtı ekle seçeneğini tıklayınız.

ışağıdaki donanımlar	bilgisayarınıza önceden yüklenmiş	<u> </u>
Aşağıdaki listeden yük	lü bir donanım aygıtını seçip özelliklerini gözden geç	irmek ya da
Listede gösterilmeven	gidermek için ileri'yi tiklatın. donanımı eklemek icin. "Yeni bir donanım eklevin.""i	tiklatin
Elistede gesterinneyeri	donanimi exemek içiri, "Feri bir donanim exeçiri. "	aradan
Yüklü donanım:		
📑 Mobile Intel(R) 9	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family	^
Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family 15GM/GMS,910GML Express Chipset Family	^
Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9 Realtek AC97 Au Ses Codec Biles	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family 15GM/GMS,910GML Express Chipset Family udio enleri	
 Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9 Realtek AC97 At Ses Codec Bileş Bilinen Ses Sürü 	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family 15GM/GMS,910GML Express Chipset Family udio enleri culleri	
 Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9 Realtek AC97 At Ses Codec Bileş Bilinen Ses Stirti Ortam Denetim A 	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family 15GM/GMS,910GML Express Chipset Family udio enleri culleri culleri ygitlari	~
 Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9 Realtek AC97 Au Ses Codec Bileşa Bilinen Ses Sürü Ortam Denetim A 	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family 15GM/GMS,910GML Express Chipset Family udio enleri cüleri çülləri	
 Mobile Intel(R) 9 Mobile Intel(R) 9 Realtek AC97 Au Ses Codec Bileşi Bilinen Ses Sürü: Ortam Denetim A 	15GM/GMS,910GML Express Chipset Family 15GM/GMS,910GML Express Chipset Family udio enleri cüleri cüleri yygıtları	~

Şekil 3.3: Yüklü donanım listesi

- İleri düğmesine basınız.
- Şekil 3.4' te görülen pencerede donanımı otomatik yükleyebilir veya kendiniz tanımlayabilirsiniz.

ona	nım Ekleme Sihirbazı
Si	hirbaz, başka donanım eklemenize yardımcı olabilir
	Sihirbaz diğer donanımları arayıp sizin yerinize otomatik olarak yükleyebilir. Yüklemek istediğiniz donanımın modelini tam olarak biliyorsanız, bir listeden seçebilirsiniz.
	Sihirbazın ne yapmasını istiyorsunuz?
	💽 Yeni donanım arayıp otomatik olarak yükle (Önerilir)
	🔘 Listeden seçeceğim donanımı yükle (Gelişmiş)
	C Geri İleri > İntal
æ	

Şekil 3.4: Donanım ekleme sihirbazı yönlendirme penceresi

Bu iki işlem de aşağıdaki başlıklarda anlatılmaktadır:

a) Yeni donanım arayıp otomatik olarak yükle

Windows'un kendisinin donanım arayıp otomatik bulmasını isteyebilirsiniz. Bilgisayar, ek aygıtlar için sinyal göndererek, takılı olan ek aygıtların olup olmadığını araştırır.

Bunun için ileri düğmesini tıklayınız. Şekil 3.5'teki pencerede görüldüğü gibi bilgisayar yeni donanım aramaktadır.

Donanım Ekleme Sihirbazı			
Sihirbaz ararken bekleyin			
Donanım arama işlemi birkaç dakika alabil Toplam ilerleme:	ir.		
Sistem aygıtları aranıyor			
	< Geri	lleri >	iptal

Şekil 3.5: Yeni donanım otomatik arama penceresi

Yeni donanım bulunmayınca Şekil 3.6'daki pencere gelecektir. Burada ileri düğmesine, tıklayarak, kurmak istediğiniz donanım türünü kendiniz belirleyebilirsiniz.

Sihirbaz.	bilgisayarınızda ye	eni donanım l	bulmadı		<u> an</u>
Kurm butor	ık istediğiniz özel dona unu tıklatın.	nımın modelini l	biliyorsanız, listede	n seçmek için İleri	2

Şekil 3.6:Yeni donanım arama sonucu penceresi

Yeni donanım bulunduğunda ise donanımın yazılımı da yüklenmiş olur.

- Başka aygıt yazılımı yüklemek için, ikinci seçeneği seçip ileri düğmesine tıklayınız.
- İşlem bitti ise "Evet, Aygıtları Yüklemeyi Bitirdim" seçeneğine ve ileri düğmesine tıklayınız.
- > Şekil 3.7'deki belirtilen pencereden ise Son düğmesine tıklayarak işlemi bitiriniz.

b) Listeden seçeceğim donanımı yükle

Listeden seçeceğim donanımı yükle seçeneğine tıkladıktan sonra ileri düğmesine basınız. Aşağıdaki pencere gelecektir.

Şekil 3.7: Donanım listeden seçme penceresi

- Burada örneğin, görüntü kartını yüklemek için Ekran bağdaştırıcılar seçeneğine tıklayıp ileri düğmesine tıklayınız.
- Şekil 3.8'deki pencere gelince de, ekran kartının markasını (üretici) ve modelini seçiniz.

Şekil 3.8: Donanım ait üretici ve model seçme penceresi

- Eğer bu aygıtın (Ekran kartının) orijinal CD'si varsa, Disketi Var düğmesine tıklayınız.
- > Gelen pencerede Gözat düğmesine tıklayınız. İlgili driver'i (Sürücüyü) yükleyiniz.

3.2. Windows Xp Versiyon Yükseltme Sorunları

Microsoft firmasının en son sürümü olan Windows XP Home ve Professional olmak üzere iki sürüm halinde piyasaya sürüldü. Home Edition kişisel PC kullanıcıları Professional Edition ise tamamen işletmelere yönelik olarak hazırlanmıştır.

Amaçlar farklı olunca bu iki işletim sisteminin farklılıkları da ortaya çıkıyor. Professional Edition'da Home Edition'a ek olarak çok işlemci desteği, özel giriş kontrolü, kullanıcı grubu yönetimi, geliştirilmiş ağ imkânları sıralanabilir.

3.2.1. Kurulum İçin Gerekli Minimum Donanım İhtiyaçları

Windows XP Professional'ı ve Windows XP Home Edition kullanabilmeniz için minimum aşağıdaki donanım gereklidir

İşlemci: 300 MHz veya üstü işlemciye sahip PC önerilir; minimum 233 MHz gerekir (tek veya çift işlemcili sistem); Intel Pentium/Celeron ailesi veya AMD K6/Athlon/Duron ailesi veya uyumlu işlemci önerilir.

- Bellek: 128 MB veya üstü RAM önerilir (Minimum 64MB desteklenmektedir; performans düşebilir ve bazı özellikler kullanılmayabilir).
- Sabit disk: 1.5 GB kullanılabilir sabit disk alanı
- Ekran kartı: Super VGA (800 × 600) veya daha yüksek çözünürlüğe sahip video bağdaştırıcısı ve monitör
- Diğer: CD-ROM veya DVD sürücüsü, klavye ve Mouse veya uyumlu işaretçi aygıtı

3.3. Windows Xp Başlatma Kipleri

Bilgisayar açılırken klavyeden **F8** tuşuna basılır. Daha sonra Windows gelişmiş seçenekler menüsü gelir.

Hangi mod ile bilgisayarı açmak istiyorsanız, aşağı veya yukarı yön tuşları kullanılarak istenen mod üzerine gelerek enter tuşuna basınız. Böylece bilgisayarı istediğiniz modda açmış olursunuz.

Windows Gelişmiş Seçenekler Menüsünde yer alan seçenekleri sırasıyla açıklayalım

Güvenli Mod: Güvenli mod aşağıdaki nedenlerden birinin gerçekleşmesi durumunda kullanılır.

- Windows'un çalışması durumunda bir problem olduğu zaman ve yüklenmiş olan programları sağlıklı olarak kaldırmak istediğinizde bu mod kullanılır. Örneğin, bir tarayıcı yüklediniz ve bu tarayıcı istenen özelliklerde çalışmıyorsa bu tarayıcıcının driver (sürücü) dosyalarını kaldırarak (uninstall) yeniden yüklenmesi, bazen bir çözüm olabilir. Bu durumda normal modda bilgisayar açılınca, sürücü dosyalarını kaldırma (driver uninstall) yeterli olamayabilir. Bunun için, Güvenli Mod ile bilgisayar açıldıktan sonra dosyalar kaldırılır ve normal modda yeniden yüklenir.
- Windows XP açılışında bir problem olup açılış gerçekleşmeyince bu mod kullanılır. Örneğin, bilgisayar kilitlenince veya elektrikler kesilince, bir sonraki açılışta Windows açılmayabilir. Bu durumda da açılış güvenli modda gerçekleşir. Ekran çözünürlülüğü ile ilgili ayarlar değiştirilince, bazen bu ayarlar Windows'un çalışmasında sorun çıkarabilir. Bu durumda da açılış güvenli modda yapılacaktır.
- Bilgisayara yüklü olan donanımlardan dolayı ortaya çıkan çakışma sorunları nedeniyle Windows'un sorunsuz çalışmaması durumunda bilgisayarda varsayılan default (ayarlar) kavramı kullanılır. Bunun anlamı, önceden belirlenen standart ayarlar demektir. Bilgisayar Güvenli Mod'da açıldığında, Windows XP işletim sistemi var sayılan ayarları kullanır. Yani klavyenin çalışması için gereken sürücü dosyaları, ekran kartı driver (sürücü) dosyaları ve Windows XP işletim sistemi

için gereken minimum sürücüler eklenir. Bu nedenle Windows'un bazı fonksiyonları bu modda kullanılamaz. Örneğin; Ethernet kartı, CD sürücü ve yazıcılar bu modda iken kullanılmaz.

Güvenli modda iken ekranın her köşesinde, Güvenli mod yazısı görülür. Bu moddan çıkmak için bilgisayarı kapatıp yeniden açınız (Reset).

Ağ Desteği ile Güvenli Mod: Bilgisayarınızın Ağ bağlantıları (Başka bilgisayarlara bağlı) olması durumunda, bu bilgisayarlara bağlanarak Güvenli Mod'da açılışı yapmak amacıyla kullamılır.

Komut İstemiyle Güvenli Mod: Başlangıç dosyaları olan Autoexec.bat ve Config.sys dosyaları çalıştırılmadan bilgisayarın açılması sağlanır. Bu modda CD sürücüsü ve diğer birimlerin yazılımları yüklenmediğinden bu aygıtlar çalışmaz. Açılışta Windows ekranı yerine komut satırı görüntülenir.

Ön Yükleme Kimliğini Etkinleştir: Güvenli mod açılışında yüklenen driver'lerin (sürücü) ve hizmetlerin listesinin görüntülenebileceği bir açılış modudur. Bu modda oluşturulan listenin incelenmesi ile sistemde oluşan sorunun anlaşılması kolaylaşır.Bu liste, ntbt.txt dosyasına kaydedilir. Dosyanın kaydedildiği dizin ise % windir% dizinidir.

VGA Modunu Etkinleştir: Ekran (Görüntü) kartının ayarlarında ortaya çıkan bir sorun durumunda normal açılışta ekran görüntüsüne ulaşamayabilirsiniz. Bu durumda standart bir ekran kartı sürücüsü yükleyerek bilgisayarı açmak mümkündür. Standart bir ekran sürücüsü yüklemek için bu mod kullanılır.

En Son İyi Yapılandırma <Çalışan en son ayarlarınız>: Windows en son sorunsuz kapandığı ayarları kayıt defterine kaydeder. Bundan sonra bir sürücü yüklenmesi gibi nedenlerle bilgisayarın açılışında sorunlar ortaya çıkabilir. En son başarılı Windows açılış ayarları ile bilgisayarı sorunsuz açmak için bu mod kullanılır.

Dizin Hizmetleri Geri Yükleme Modu <Windows etki alanı denetleyicileri>: Sunucu işletim sisteminin kullanıldığı ağ bilgisayarlar için kullanılan bir seçenektir. SYSVOL ve Active Directory dizin hizmetinin yüklenmesi için bu mod kullanılır.

Hata Ayıklama Modu: Bilgisayarları birbirine bağlayan seri kablo ile hata ayıklama bilgileri diğer bilgisayara gönderilir. Uzaktan Yükleme Hizmeti ile bilgisayarınızı yapılandırdıysanız, sistemi geri yükleme ve kurtarma seçenekleri bu modda aktif hale gelir.

Windows Olağan Şekilde Başlasın: Windows'un normal açılışını sağlamak için kullanılır.

Yeniden Başlat: Bu seçenekle bilgisayar yeniden başlar. Başka bir deyişle bilgisayar resetlenir.

İşletim Sistemi Seçenekleri Menüsüne Dön: Ekrana ilk gelen işletim sistemi seçeneklerine dönmek için bu mod kullanılır.

3.4. Windows Xp Kurtarma Konsolu

Microsoft Windows XP tabanlı bilgisayarınız düzgün başlatılamıyorsa veya hiç başlatılmıyorsa, sistem yazılımınızı kurtarmanıza yardımcı olması için Windows Kurtarma Konsolu'nu kullanabilirsiniz.

Windows Kurtarma Konsolu'nu kullandığınızda, Windows grafik kullanıcı arabirimini (GUI) başlatmadan, NTFS dosya sistemine, FAT ve FAT32 birimlerine sınırlı erişim elde edebilirsiniz.

Windows Kurtarma Konsolu'nda aşağıdakileri yapabilirsiniz:

- İşletim sistemi dosyalarını ve klasörlerini kullanma, kopyalama, yeniden adlandırma veya değiştirme
- Bilgisayarınızı bir sonraki başlatmanızda hizmet veya aygıt başlatmayı etkinleştirme veya devre dışı bırakma
- Dosya sistemi ön yükleme kesimini veya Ana ön yükleme Kaydını (MBR) onarma
- Sürücülerde bölümler oluşturma ve bunları biçimlendirme

Not: Windows Kurtarma Konsolu'na yalnızca yönetici erişebildiğinden yetkisiz kullanıcılar NTFS birimini kullanamaz.

Windows Kurtarma Konsolu'nu Başlatma:

- Bilgisayarınızı başlatmak için Windows Kurulum disketlerini veya Windows CD-ROM'unu kullanınız.
- > Onarmak için "Kuruluma Hoş Geldiniz" ekranında F10 veya "R" tuşuna basınız.
- Windows Kurtarma Konsolu'nu Windows Başlangıç klasörüne eklemek için Winnt32.exe yardımcı programını /cmdcons seçeneğiyle birlikte kullanınız. Bu yordam Cmdcons klasörünü ve dosyalarını tutmak için sistem bölümünde yaklaşık 7 megabaytlık (MB) boş sabit disk alanı gerektirir.

Komut Konsolu'nu Kullanma

Windows Kurtarma Konsolu'nu başlattıktan sonra, aşağıdaki iletiyi alırsınız: Microsoft Windows(R) Kurtarma Konsolu Kurtarma Konsolu sistem onarma ve kurtarma işlevleri sağlar. Kurtarma Konsolu'ndan çıkmak ve bilgisayarı yeniden başlatmak için "exit" yazınız.

1: C:\WINDOWS

Hangi Windows Yüklemesi'nde oturum açmak istiyorsunuz (İptal etmek için ENTER'a basınız)?

İlgili Windows yüklemesinin numarasını girdikten sonra, Windows tarafından yönetici hesabı parolasını girmeniz istenir.

Üç defa yanlış parola girerseniz, Windows Kurtarma Konsolu'ndan çıkarılırsınız. Ayrıca, Güvenlik Hesapları Yöneticisi (SAM) veritabanı eksik veya bozulmuşsa, doğru kimlik doğrulamasına sahip olmadığınız için Windows Kurtarma Konsolu'nu kullanamazsınız. Parolanızı girdikten ve Windows Kurtarma Konsolu başladıktan sonra, bilgisayarı yeniden başlatmak için "exit" yazınız.

Windows Kurtarma Konsolu'nun Kısıtlamaları ve Sınırlamaları

Windows Kurtarma Konsolu'nu kullandığınızda yalnızca aşağıdaki ögeleri kullanabilirsiniz:

- Kök klasörü
- O anda oturum açmış olduğunuz Windows yüklemesinin %SystemRoot% klasörü ve alt klasörleri
- Cmdcons klasörü
- CD-ROM veya DVD-ROM gibi çıkarılabilir ortam sürücüleri

3.5. Görev Yöneticisi

Görev Yöneticisi bilgisayarınızda çalışan programlar ve işlemler hakkında bilgi verir. Ayrıca, işlemler için en sık kullanılan performans ölçülerini görüntüler.

Görev Yöneticisini çalıştırmak için

Ctrl + Alt + Del (Deltree) kısa yol tuşlarına basarak görev yöneticisi çalıştırılabilir. Ayrıca Görev çubuğu üzerine gelerek **mouse'**un **(fare) sağ** tuşuna tıklayınız. Şekil 3.9'daki pencereden **Görev Yöneticisi** komutu seçerek görev yöneticisi çalıştırabilirsiniz.

Görev Yöneticisi çalıştırıldığında ekrana gelen pencerede aşağıdaki sekmeler bulunur.

Şekil 3.9: Görev yöneticisi uygulamalar sekmesine ait pencere

Uygulamalar: Bilgisayarda çalışan programların durumunu gösterir. Bu sekmede, seçili olan programı sonlandırabilir, başlatabilir veya geçiş yapabilirsiniz.

Yansima Adi Kullanici Adi CPU Bellek Ku Sayfa H G/Ç Okuma Fireworks 3.exe ERDOĞAN 00 3.452 K 891 457 taskmgr.exe ERDOĞAN 00 5.012 K 1.325 9 FIREWO~1.TTY ERDOĞAN 00 4.428 K 49.935 8.683 SNDSrvc.exe SYSTEM 00 4.428 K 1.149 25 TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntZx.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 MINWORD.EXE ERDOĞAN 00 2.002 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFSvcs.exe SYSTEM 00 712 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 <td< th=""><th>ulamalar İşlemler</th><th>Performans A</th><th>ğ İletişimi 🛛 Ku</th><th>llanıcılar</th><th></th><th></th><th></th></td<>	ulamalar İşlemler	Performans A	ğ İletişimi 🛛 Ku	llanıcılar			
Fireworks 3.exe ERDOĞAN 00 3.452 K 891 457 taskmyr.exe ERDOĞAN 00 5.012 K 1.325 9 FIREWO-1.TTY ERDOĞAN 00 4.428 K 49.935 8.883 SNDSrvc.exe SYSTEM 00 2.488 K 2.136 219 svchost.exe SYSTEM 00 4.048 K 1.149 25 TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntEx.exe ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 QESvcs.exe SYSTEM 00 712 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 OSCOSPD.exe ERDOĞAN 00 3.760 K	Yansıma Adı	Kullanıcı Adı	CPU	Bellek Ku	Sayfa H	G/Ç Okuma	-
taskmgr.exe ERDOĞAN 00 5.012 K 1.325 9 FIREWO~1.TTY ERDOĞAN 00 4.428 K 49.935 8.883 SNDSrvc.exe SYSTEM 00 4.428 K 49.935 8.883 SNDSrvc.exe SYSTEM 00 4.048 K 1.149 25 TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntEx.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 MINWORD.EXE ERDOĞAN 00 2.006 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFSvcs.exe SYSTEM 00 712 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 Croxp.exe SYSTEM 00 3.760 K <t< td=""><td>Fireworks 3.exe</td><td>ERDOĞAN</td><td>00</td><td>3.452 K</td><td>891</td><td>457</td><td></td></t<>	Fireworks 3.exe	ERDOĞAN	00	3.452 K	891	457	
FIREWO1.TTY ERDOĞAN 00 4.428 K 49.935 8.883 SNDSrvc.exe SYSTEM 00 2.488 K 2.136 219 svchost.exe SYSTEM 00 2.488 K 2.136 219 TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntEx.exe ERDOĞAN 00 1.568 K 421 0 WTNWORDLEXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 WZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 ccSetMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ccffmon.exe ERDOĞAN 00 2.727 K <td>taskmgr.exe</td> <td>ERDOĞAN</td> <td>00</td> <td>5.012 K</td> <td>1.325</td> <td>9</td> <td></td>	taskmgr.exe	ERDOĞAN	00	5.012 K	1.325	9	
SNDSrvc.exe SYSTEM 00 2.488 K 2.136 219 svchost.exe SYSTEM 00 4.048 K 1.149 25 TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntEx.exe ERDOĞAN 00 1.568 K 421 0 WINWORD.EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 WZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 0 WZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 cc5etMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.776 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 3.760 K 3.677 45 Tvstray.exe ERDOĞAN 00 3.724 K	FIREWO~1.TTY	ERDOĞAN	00	4.428 K	49.935	8.883	
svchost.exe SYSTEM 00 4.048 K 1.149 25 TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntEx.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 WINWORD.EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFSvcs.exe SYSTEM 00 7.12 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccStelMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 3.727 K	SNDSrvc.exe	SYSTEM	00	2.488 K	2.136	219	
TPSBattM.exe ERDOĞAN 00 2.096 K 538 0 ApntEx.exe ERDOĞAN 00 1.568 K 421 0 WINWORD.EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFSvcs.exe SYSTEM 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 ccSetMgr.exe SYSTEM 00 2.360 K 5.267 6.382 CoSplyn.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 CoSplyn.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 CoSplyn.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 CoSplyn.exe SPDOĞAN 00 2.904 K 826 0 Cotfmon.exe ERDOĞAN 00 3.772 K	svchost.exe	SYSTEM	00	4.048 K	1.149	25	
ApntEx.exe ERDOĞAN 00 1.568 K 421 0 WINWORD.EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 388 K 602 0 WZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 388 K 602 0 VZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CF5vcs.exe SYSTEM 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 cc5etMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.766 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 3.760 K 5.267 70 DSTray.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 cc4pp.exe ERDOĞAN 00 3.761 K 34.479 135.653 tfswctri.exe ERDOĞAN 00 3.753	TPSBattM.exe	ERDOĞAN	00	2.096 K	538	0	
WINWORD,EXE ERDOĞAN 00 2.020 K 179.034 3.481 ONENOTEM,EXE ERDOĞAN 00 388 K 602 0 WZQKPICK,EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFSvcs.exe SYSTEM 00 712 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 3.600 K 6.035 33.095 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 Corpoxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 Corpoxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 Corpoxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 Corpoxy.exe SRDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccfwm.exe ERDOĞAN 00 3.761 K	ApntEx.exe	ERDOĞAN	00	1.568 K	421	0	
ONENOTEM.EXE ERDOĞAN 00 388 K 602 0 WZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFSvcs.exe SYSTEM 00 7.12 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccSetMgr.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 3.721 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.746 K 34.479 135.653 tfswctrl.exe ERDOĞAN 00 3.721 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.446 K 3.73 312 TysTray.exe ERDOĞAN 00 3.140 K <t< td=""><td>WINWORD.EXE</td><td>ERDOĞAN</td><td>00</td><td>2.020 K</td><td>179.034</td><td>3.481</td><td></td></t<>	WINWORD.EXE	ERDOĞAN	00	2.020 K	179.034	3.481	
WZQKPICK.EXE ERDOĞAN 00 2.100 K 540 0 CFŠvcs.exe SYSTEM 00 712 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccForxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 rdfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 365 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.753 312 Trscray.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 <td>ONENOTEM.EXE</td> <td>ERDOĞAN</td> <td>00</td> <td>388 K</td> <td>602</td> <td>0</td> <td></td>	ONENOTEM.EXE	ERDOĞAN	00	388 K	602	0	
CFSvcs.exe SYSTEM 00 712 K 974 2 msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 cceVtMgr.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 ccSetMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccProxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 crfmon.exe ERDOĞAN 00 3.2904 K 826 0 rdswchl.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.044 K 3.677 45 TvsTray.exe ERDOĞAN 00 3.041 K 3.673 312 Thrcky.exe ERDOĞAN 00 3.140 K 43.805 1.930 seplorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K	WZQKPICK.EXE	ERDOĞAN	00	2.100 K	540	0	
msnmsgr.exe ERDOĞAN 00 3.824 K 6.520 188 spoolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccProxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccArport.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccAprox.exe ERDOĞAN 00 3.727 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.440 K 3.753 312 TysTray.exe ERDOĞAN 00 3.140 K 43.805 1.930 PadExe.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 3.9	CFSvcs.exe	SYSTEM	00	712 K	974	2	
spoolsv.exe SYSTEM 00 5.068 K 1.731 4 ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 ccSetMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 2252.372 ccFroxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 2.047 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 365 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 365 70 PadExe.exe ERDOĞAN 00 3.044 K 3.677 45 TysTray.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 smoothView.exe ERDOĞAN 00 3.120 K <td< td=""><td>msnmsgr.exe</td><td>ERDOĞAN</td><td>00</td><td>3.824 K</td><td>6.520</td><td>188</td><td></td></td<>	msnmsgr.exe	ERDOĞAN	00	3.824 K	6.520	188	
ccEvtMgr.exe SYSTEM 00 2.360 K 6.035 33.095 ccSetMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccProxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 2.0476 K 34.479 135.653 tfswctrl.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.048 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 3.040 K 3.753 312 Thr.dv.exe ERDOĞAN 00 31.400 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 3.140 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TChrlOHook.exe ERDOĞAN 00	spoolsv.exe	SYSTEM	00	5.068 K	1.731	4	
ccSetMgr.exe SYSTEM 00 6.092 K 4.186 252.372 ccProxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ccfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccAprox.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 MDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmootNilew.exe ERDOĞAN 00 3.927 K 1.057 77 Tchrky.exe ERDOĞAN 00 3.140 K 43.805 1.930 SmootNilew.exe ERDOĞAN 00 3.927 K	ccEvtMgr.exe	SYSTEM	00	2.360 K	6.035	33.095	
ccProxy.exe SYSTEM 00 3.760 K 5.267 6.382 TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 20.476 K 34.479 135.653 tfswctrl.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 5.044 K 3.677 45 TvsTray.exe ERDOĞAN 00 8.040 K 3.753 312 TFncky.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TOSCMAN 00 3.972 K 1.057 777 7CtrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 3.920 K 593 0	ccSetMgr.exe	SYSTEM	00	6.092 K	4.186	252,372	
TOSCDSPD.exe ERDOĞAN 00 1.796 K 464 0 ctfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 tfswctri.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 5.044 K 3.677 45 Tvstray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCKTIOHook.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77	ccProxy.exe	SYSTEM	00	3.760 K	5.267	6,382	
ctfmon.exe ERDOĞAN 00 2.904 K 826 0 ccApp.exe ERDOĞAN 00 20.476 K 34.479 135.653 tfswctri.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 NDSTray.exe ERDOĞAN 00 5.044 K 3.677 45 TvsTray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 3.140 K 43.805 1.930 SmootNiew.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmootNiew.exe ERDOĞAN 00 3.924 K 490 0 TpSMain.exe ERDOĞAN 00 3.140 K 43.805 1.930 SmootNiew.exe ERDOĞAN 00 3.927 K 1.057 77 TctrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	TOSCDSPD.exe	ERDOĞAN	00	1.796 K	464	0	
ccApp.exe ERDOĞAN 00 20.476 K 34.479 135.653 tfswctrl.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 DDSTray.exe ERDOĞAN 00 5.044 K 3.677 45 TvsTray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 8.040 K 3.753 312 Thr.Ky.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 1.904 K 490 0 PSMain.exe ERDOĞAN 00 3.927 K 1.057 77 TChrIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	ctfmon.exe	ERDOĞAN	00	2.904 K	826	0	
tfswctrl.exe ERDOĞAN 00 3.272 K 865 70 ND5Tray.exe ERDOĞAN 00 5.044 K 3.677 45 TvsTray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 8.040 K 3.753 312 TFncky.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 1.904 K 490 0 TPSMain.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCtrIlOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	ccApp.exe	ERDOĞAN	00	20.476 K	34.479	135.653	
NDSTray.exe ERDOĞAN 00 5.044 K 3.677 45 TvsTray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 8.040 K 3.753 312 Thrky.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TChrIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	tfswctrl.exe	ERDOĞAN	00	3.272 K	865	70	
TvsTray.exe ERDOĞAN 00 1.948 K 529 0 PadExe.exe ERDOĞAN 00 8.040 K 3.753 312 ThncKy.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 1.904 K 490 0 PSMain.exe ERDOĞAN 00 3.927 K 1.057 77 TctrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	NDSTray.exe	ERDOĞAN	00	5.044 K	3.677	45	
PadExe.exe ERDOĞAN 00 8.040 K 3.753 312 TFncKy.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 Smoothview.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 TPSMain.exe ERDOĞAN 00 1.904 K 490 0 TPSMain.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCtrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	TvsTray.exe	ERDOĞAN	00	1.948 K	529	0	
TFncKy.exe ERDOĞAN 00 3.120 K 792 0 explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 31.944 K 490 0 TPSMain.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCtrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	PadExe.exe	ERDOĞAN	00	8.040 K	3.753	312	
explorer.exe ERDOĞAN 00 31.440 K 43.805 1.930 SmoothView.exe ERDOĞAN 00 1.904 K 490 0 TPSMain.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCtrIIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	TFncKy.exe	ERDOĞAN	00	3.120 K	792	0	
SmoothView.exe ERDOĞAN 00 1.904 K 490 0 TPSMain.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCtrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	explorer.exe	ERDOĞAN	00	31.440 K	43.805	1.930	
TP5Main.exe ERDOĞAN 00 3.972 K 1.057 77 TCtrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	SmoothView.exe	ERDOĞAN	00	1.904 K	490	0	
TCtrlIOHook.exe ERDOĞAN 00 2.208 K 593 0	TPSMain.exe	ERDOĞAN	00	3.972 K	1.057	77	
NET 2012 11 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 1	TCtrlIOHook.exe	ERDOĞAN	00	2.208 K	593	0	
ZoomingHook.exe ERDOGAN 00 1.576K 395 0	ZoomingHook.exe	ERDOĞAN	00	1.576 K	395	0	
TPTrav.exe ERDOĞAN 00 2.444 K 658 0	TPTrav.exe	ERDOĞAN	00	2.444 K	658	0	Y

Şekil 3.10: Görev yöneticisi işlemler sekmesine ait pencere

İşlemler: Şekil 3.10'da bilgisayarınızda çalışan işlemler hakkındaki bilgilerin gösterildiği form belirtilmektedir. Örneğin, CPU ve bellek kullanımı, yansıma ve kullanıcı adı gibi parametreler hakkındaki bilgileri görüntüler ve seçili bir işlem sonlandırılabilir.

Performans: Şekil 3.11'de bilgisayarınızda çalışan işlemler hakkındaki bilgilerin gösterildiği form belirtilmektedir. Bilgisayarın performansı hakkında, dinamik bir genel bakış görüntüler. CPU (İşlemci) ve bellek kullanımı grafikleri Kilobayt cinsinden fiziksel, çekirdek ve kayıt belleği toplamları ve bilgisayarda çalışan tanıtıcı, iş parçacığı ve işlem sayısı toplamları bulunur.

- **Fiziksel Bellek:** Bilgisayara takılı olan fiziksel bellek miktarını gösterir.
- **Cekirdek Bellek:** İşletim sisteminin kullandığı bellek miktarını gösterir.
- Ayrılmış (Kayıt) Bellek: Program ve sistem için ayrılmış bellek miktarını gösterir.

Şekil 3.11: Görev yöneticisi performans sekmesine ait pencere

Ağ iletişimi: Ağ performansının grafik gösterimini sunar. Bu sekme, bilgisayarda çalışan ağ veya ağların durumunu, bağlantı hızını ağ kullanımı ve bağdaştırıcı adı gösteren basit bir niteleyici gösterge sağlar. Ağ oluşturma sekmesi yalnızca ağ kartı varsa görüntülenir. Bu sekmede ağ bağlantısının kalitesini ve kullanılabilirliği görüntülenir (Bkz. Şekil 3.12).

Şekil 3.12: Görev yöneticisi ağ iletişimi sekmesine ait pencere

Kullanıcılar: Bilgisayara erişimi olan kullanıcıları, oturum durumunu ve adları görüntüler. İstemci Adı, eğer varsa, oturumu kullanan istemci bilgisayarın adını belirtir. Oturum, başka bir kullanıcıya ileti göndermek veya başka bir kullanıcının oturumuna bağlanmak gibi görevleri yerine getirirken kullanmanız için bir ad sağlar.

gulamalar İşlemler	Performans Ağ Iletişim	Kullanicilar	
Kullanıcı	K Durum	stemci Adi	Oturum
İleti Gör Bağları Bağlantıy Oturumu Uzaktarı I	nder Kes Kapat Denetim		
<	(IIII)) (

Şekil 3.13: Görev yöneticisi kullanıcılar sekmesine ait pencere

Görev Yöneticisi görüntü seçeneklerini değiştirmek için

- 1. Değiştirmek istediğiniz görüntü seçeneğine ait sekmeyi tıklatınız. Tıklatabileceğiniz sekmeler:
 - **Uygulamalar sekmesi,** ayrıntılar, büyük veya küçük simgeleri görüntülenebilir.
 - **İşlemler sekmesi**, görüntülemek istediğiniz sütunlar seçilebilir.
 - Performans sekmesi, CPU geçmiş grafiği değiştirilebilir ve çekirdek zamanlar gösterilebilir.
 - > Ağ İletişimi sekmesi, ağ bağlantınıza ilişkin bilgiler görüntülenebilir.
 - **Kullanıcılar sekmesi,** görüntülemek istediğiniz sütunlar seçilebilir.
- 2. Görünüm menüsünde, istediğiniz komutu tıklatınız.

Not: CPU Kullanımı ve CPU Kullanım Geçmişi grafiklerine kırmızı çizgiler eklemek üzere çekirdek zamanlarını göstermek için **Performans** sekmesini tıklatınız. Görünüm menüsünde **Çekirdek Zamanları Göster'**i tıklatınız. **Kırmızı çizgiler**, çekirdek işlemler tarafından tüketilen CPU kaynaklarının miktarını belirtir.

Görev Yöneticisi verilerini güncelleştirmek için

- **Görünüm** menüsünden **Şimdi Yenile'**yi tıklatınız.
- Verilerin otomatik güncelleştirilme sıklığını değiştirmek için Görünüm menüsünde Güncelleştirme Hızı'nın üzerine geliniz ve sonra istediğiniz komutu tıklatınız.
- Görev Yöneticisi'nde görüntülenen veriyi geçici olarak dondurmak için Görünüm menüsünde Güncelleştirme Hızı'nın üzerine gelin ve sonra Duraklatıldı'yı tıklatınız.

Bilgisayarı kapatma

Görev Yöneticisi bilgisayarı kapatmak için farklı seçenekler sunar. Bilgisayarınızı bekleme veya hazırda bekleme konumuna geçirebilir, kapatabilir, yeniden başlatabilir, bir kullanıcını oturumunu sonlandırabilir veya bilgisayarınızı kilitleyebilirsiniz. Aygıt yöneticisinde **Bilgisayarı kapat menüsünden** istenilen seçenek seçilir.

Sonuç olarak görev yöneticisini kullanarak:

- > Bilgisayarınızın performans anahtar göstergelerini izleyebilirsiniz.
- Çalışan programların durumunu görebilir ve yanıt vermeyen programları sona erdirebilirsiniz.
- En çok on beş parametre kullanarak çalışan işlemlerin etkinliğini değerlendirebilirsiniz.
- > CPU ve bellek kullanımı grafiklerini ve verilerini görebilirsiniz.
- Ayrıca, bir ağa bağlıysanız, ağın durumunu ve ağınızın nasıl çalıştığını da görebilirsiniz.
- Bilgisayarınıza birden fazla kullanıcı bağlıysa, kimin bağlı olduğunu ve bağlı kullanıcılara ileti gönderebilirsiniz.
UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Plug and Play (Tak ve Çalıştır) olmayan	Bilgisayarınıza Tak ve Çalıştır
donanımların kullanılabilmesi için önce donanım	donanımını taktıktan sonra mutlaka
ayarlarının el ile yapılandırılması gereken, yazıcı,	öğretmenize gösteriniz ve
modem, tarayıcı, TV karttı veya oyun kumandası	öğretmeninizin gözetiminde bilgisayara
gibi bir aygıtı bilgisayara bağlayınız.	enerji veriniz.
Windows XP yüklü bilgisayarınıza takılı	Sisteminizde bulunan aygıtlar listesini
donanım özeliklerini gösteren bilgisayarım	not ediniz. Windows XP için gerekli
özellikler penceresini açınız. Bilgisayarınızdaki	olan minimum donanım ihtiyaçları ile
donanımı inceleyiniz.	karşılatırınız.
	Windows XP yüklü sisteminizin
Windows VD wildi bilgiooyogunga	başlatma kipleri nelerdir? Not alınız.
baslatma kini moddunda acınız	Windows 9x ve Windows 2000 işletim
baştatına kipi moddunda açınız.	sisteminin başlatma kipleriyle
	karşılatırınız.
Windows XP'de kurtarma konsolunu adım adım not alarak açınız.	Öğretmeniniz gözetiminde kurtarma konsolu komutlarını kullanınız.
	Görev yöneticisinde bulunan sekmeleri
Görev yöneticisini farklı iki yolla	kullanınız.
çalıştırınız. Görev yöneticisini inceleyiniz.	Takıldığınız noktaları not alınız ve
	öğretmeninize sorunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

- 1. Görev yöneticisinde CPU (İşlemci) ve bellek kullanımı grafikleri hangi sekmede bulunur?
 - A) İşlemler
 - B) Performans
 - C) Kullanıcılar
 - D) Ağ iletişimi
- 2. PnP'nin anlamı nedir?
 - A) Tak ve Çalıştır
 - B) Uyumlu donanım
 - C) Sistem performansı
 - D) Aygıt yöneticisi
- 3. Aşağıdakilerden hangisi görev yöneticisinde bulunan bir sekme <u>değildir</u>?
 - A) Ağ iletişimi
 - B) Uygulamalar
 - C) İşlemler
 - D) Başarım
- 4. Aşağıdaki tuş kombinasyonundan hangisi görev yöneticisini çalıştırır?
 - A) Shift + Del
 - $B\)\ Ctrl+Shift+ALtGr$
 - $C \) \ Ctrl + Alt + Del$
 - D) Shift + Alt + Del
- **5.** Aşağıdakilerden hangisi D sürücüsündeki sistem bölümüne yeni bir bölüm ön yükleme kesimi yazar?
 - A) Fixboot D:
 - B) Fixmbr D:
 - C) Cmdcons D:
 - D) Map D:
- 6. Yeni donanım ekle simgesi aşağıdakilerden hangisinde bulunur?
 - A) Donatılar
 - B) Aygıt yöneticisi
 - C) Denetim masası
 - D) Görev yöneticisi

DEĞERLENDİRME

Çoktan seçmeli sorulara verdiğiniz cevapları modül sonundaki cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyiniz. Yanlış cevaplandırdığınız sorularla ilgili konuları tekrar inceleyiniz, öğrenmeye çalışınız. İnternet veya çeşitli ders kitaplarından faydalanınız. Öğrenme faaliyeti ile ilgili olarak öğretmenlerinizden yardım alınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Yedekleme işlemi hakkında bilgi sahibi olacak, Windows ortamında veri yedekleme ve kurtarma yapabilecek, veri ve kayıt yedeklemeyi eksiksiz yapabileceksiniz.

ARAȘTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Yedekleme işleminin faydaları nelerdir? Araştırınız.
- > Yedekleme işlemi komut isteminde hangi komutla yapılır? Araştırınız.
- Veri yedekleme prosedürleri nelerdir? Araştırınız.
- Deprem gibi doğal afetlere karşı yedekleme ve koruma işlemleri nasıl yapılır?

Araştırma sonuçlarını ve edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

4. VERİLERİN YEDEKLENMESİ

4.1. Windows Kayıt Yedekleme ve Kurtarma Aracı

4.1.1. Yedek Alma Sihirbazı (Backup Wizard)

Yedekleme (Backup) verilerin çeşitli risklere (virüs bulaşma, işletim sisteminin çökmesi, HDD bozulması vb.) karşı yedek kopyalarının alınması işlemidir. Böylece verileri yedekleyerek oluşabilecek bir sorunun önceden tedbirini almış olursunuz. Örneğin, dosyalar bozulur veya kaybolursa, bunları yedeklerinden geri yükleyebilirsiniz.

Bilgisayarda dosya ve klasörlerin tamamını veya istenen bir bölümünü yedek alarak çeşitli ortamlarda saklamak mümkündür. Bu ortamlar CD, DVD, disket, flash bellek, ağı kullanarak başka bir bilgisayar, teyp backup sürücüleri veya farklı bir sabit disk olabilir.

Yedekleme uygulamasında sıkıştırma işlemi uygulandığı için dosya boyutlarında küçültme meydana gelir. Ancak bu küçültmeden dolayı veri kaybı olmaz.

Backup (Yedekleme) programı ile yapılacak işlemler:

- Dosya veya klasörlerin yedeklenmesi
- Sistem dosyaların yedeklenmesi
- Yedeklenen verilerin geri yüklenmesi
- > Yedekleme işleminin zamanlanması gibi işlemler yapılabilir.

Backup wizard (Yedek alma sihirbazı) programını çalıştırma

Başlat-Programlar-Donatılar seçeneğini seçiniz. Gelen pencereden Sistem Araçları işaret ediniz. Son olarak **Yedekleme** seçeneğini tıklayınız; ya da **Başlat-Çalıştır** penceresine **ntbackup.exe** yazıp enter ya da tamam'ı tıklatırsanız yedekleme programını çalıştırırsınız.

Eğer Windows XP Home Edition kullanıyorsanız yedekleme seceneğini bulamayabilirsiniz. Windows XP Home ilk yüklendiğinde Backup programı gelmiyor. Eğer bir sistem almıssanız ve elinizde sadece Recoverv CD'si varsa hazır VALUEADD\MSFT\NTBACKUP ya da bilgisayarda dizininden ulaşı labilirsiniz; C:\VALUEADD\MSFT\ NTBACKUP dizininde bulabilirsiniz.

Bunlar dışında Windows XP Professional Edition kurulu olduğu bir bilgisayarda c:\windows\ dizinine ulaşarak ntbackup.exe dosyasını diskete kopyalayarak, Windows XP Home Edition yüklü olan bilgisayarın c:\windows\ dizinine kopyalayabilirsiniz. **Başlat**-**Çalıştır** ve **ntbackup.exe** yazarak tamam veya enter tuşlarına basarak yedekleme programını Windows XP Home Edition'da çalıştırabilirsiniz.

Yedekleme Uygulamasını seçtikten sonra Şekil 4.1'deki pencere ekrana gelecektir.

Şekil 4.1: Yedekleme sihirbazı

Her zaman sihirbaz modunda başlat seçeneği seçili olacak şekilde ileri düğmesine basınız.

Dosyaları ve ayarları yedekleyebilir veya önceki yedekten geri yükleyebilirsiniz. Ne yapmak istiyorsunuz? O Dosya ve ayarları yedekle O Dosya ve ayarları geri yükle	Yedekleme veya Geri Yükleme	120 121	1 9191 1	- 107 - 542615	5
Ne yapmak istiyorsunuz? Dosya ve ayarları yedekle Dosya ve ayarları geri yükle	Dosyaları ve ayarları yedekleyebilir vi	eya öncek	i yedekten gel	i yükleyebilirsini	z. 10
Dosya ve ayarları yedekle O Dosya ve ayarları geri yükle	Ne yapmak istiyorsunuz?				
O Dosya ve ayarları geri yükle	Dosua ve avarlari vedekle				
O Dosya ve ayarlari geri yukle					
	🔘 Dosya ve ayarları geri yukle				

Şekil 4.2: Yedekleme seçenek penceresi

Dosya ve ayarları yedekle (Şekil 4.2) seçeneği seçili iken ileri düğmesine basınız.

	Yedeklemek istediğiniz öğeleri belirtebilirsiniz.
	Ne yedeklemek istersiniz?
	O Belgelerim ve ayarlarım
	Belgelerim klasörünü, Sık Kullanılarılar, masaüstü ve tanımlama bilgilerini içerir.
	O Herkesin belge ve ayarları
	Her kullanıcının Belgelerim klasörünü, Sık Kullanılanlar, masaüstü ve tanımlama bilgilerini içerir.
	🔿 Bu bilgisayardaki tüm bilgiler
	Bu bilgisayardaki tüm verileri içerir ve önemli bir hata olduğunda Windows'u geri yüklemek için kullanılabilecek bir sistem kurtarma disketi oluşturur.
[Neyin yedekleneceğini ben seçeyim

Şekil 4.3: Yedeklemede istenilen ögeler seçme penceresi

Neyin yedekleneceğini ben seçeyim (bkz. Şekil 4.3) seçeneğini işaretleyiniz ve ileri düğmesine basınız.

	aga az basyana a yodonisyobano.		-
lçeriğini sağda görmek için s sürücü, klasör ya da dosyayı,	oldaki öğeyi çift tıklatın. Sonra ; yanındaki onay kutusunu işara	vedeklemek istediğir tleverek secin.	niz
edeklenecek Öğeler:			
🖻 🛄 🛃 Bilgisayarım 🛛 🔼	Ad	Açıklama	~
🕀 🗖 🗢 ERDOGAN (F	🔲 😨 Bilgisayarım		
Yerel Disk (C:	🔲 🛄 Belgelerim		-
Documen	🔽 🚞 hata98]	
	🔲 🛄 megep		
🕀 🔲 🦳 Program F	🔲 🛄 megep modulleri		
	megep_okul		
😐 🗖 🛅 SUPPOR 🚩			
C			~

Şekil 4.4: Yedeklenecek öğelerin seçimi

Şekil 4.4'te görüldüğü gibi yedeklenecek olan dosyaların bulunduğu sürücü ve dyol tanımlaması yapılır. Öncelikle bilgisayarım simgesinin solunda bulunan "+" işaretine bir kez tıklayınız. Açılan sürücülerden dosyaların bulunduğu sürücünün yanındaki "+" işaretine tıklayınız. Aranan klasör bulunduğunda yanındaki küçük kutucuk işaretlenir. Eğer klasörün içindeki bir veya birkaç dosya işaretlenecekse klasörün solundaki "+" işaretine tıklanılır. İstenen dosya ya da alt klasör seçilir. Seçim işi bittikten sonra Şekil 4.5'te gösterildiği üzere ileri düğmesine tıklayınız.

bosya ve dyanan ne benneaign ne n	cocite depolarilit.			1
Yedekleme türü seçin				
Dosya		м.,		
Yedeklemenizi kaydedeceğiniz yer	i seçin:			
ERDOGAN (F:)		~	Gözat	
Bu yedekleme için bir ad yazın:				
Deneme				

Şekil 4.5: Yedeklemenin kaydedileceği yer ve ad yazım penceresi

- Yedeklemenin yapılacağı yeri seçiniz. Gözat düğmesine tıklayarak istenen alan seçilir ve yedekleme için bir ad seçilerek ileri tıklanılır.
- Yedekleme işlemini başlatmak için Son düğmesine tıklanılır ve yedekleme işlemi tamamlanınca yedekleme durumunu gösteren raporlar penceresi Şekil 4.6'daki gibi ekranda görüntülenir.

Yedekleme	Durumu	? 🔀	
Yedekleme ta Ayrıntılı bilgiyi	amamlandı. görmek için Rapor'u tıklatın,	Kapat Rapor	
Sürücü:	C:		
Etiket:	Deneme.bkf yedeklendi	Tarih: 19.07.2006 Saat:	
Durum:	Tamamlandi		
29	Geçen:	Tahmini kalan süre:	
Saat:	1 sn.		
	İşlenen:	Tahmin edilen:	
Dosya:	158	158	
Bayt	2.217.630	2.217.630	

Şekil 4.6: Yedekleme rapor penceresi Yedeklenen verilerin geri yüklenmesi

Yedekleme programını tekrar çalıştırınız.

Her zaman sihirbaz moddunda başlat seçeneği seçili olacak şekilde ileri düğmesine basınız.

Yedekleme veya Geri Yükleme Dosyaları ve ayarları yedekleyebilir veya	i önceki yedekter	n geri yükleyebilirsini	z. 15
Ne yapmak istiyorsunuz? O Dosya ve ayarları yedekle			
💿 Dosya ve ayarları geri yükle			
	C Cori	ileri S	intal

Şekil 4.7: Yedeklemeyi geri yükleme

> Dosya ve ayarları geri yükle seçeneğini seçip ileri düğmesine basınız.

Neler Geri Yüklensin? Sürücü, klasör ve dosyaları	ın istediğiniz bileşimini geri yükleyebilirsiniz.	10
Içeriğini görmek için sol istediğiniz surücünün, k Geri yüklenecek öğeler:	dan bir öğeyi çift tıklatın. Sonra geri yüklemek lasörün ya da dosyanın onay kutusunu seçin.	Gözat
	Yedek Tanimiama Etiketi	0rt 19.07.20 F:\0 >
-		

Şekil 4. 8: Geri yüklenecek

- Sıkıştırılmış dosya ya da klasörler pencerede sol tarafta yedeklenmiş olarak görülür. Bu dosya ya da klasörler, sıkıştırmanın yapıldığı sürücü veya klasöre açılabileceği gibi başka bir klasör veya sürücüye de açabilirsiniz.
- İleri ve son düğmelerine basarak işlemin bittiğini gösteren rapor penceresi ekrana gelir.

4.2. Veri Uygulama Yedekleme ve Kurtarma Aracı

4.2.1. Ntbackup Komutu

Yedekleme işlemlerini, komut isteminde veya ntbackup komutu ile birlikte çeşitli parametreler kullanarak toplu iş dosyasından gerçekleştirebilirsiniz.

Söz dizimi

ntbackup [systemstate] "@bks dosya adı" /J {"iş adı"} [/P {"havuz adı"}] [/G {"guid adı"}] [/T { "teyp adı"}] [/N {"ortam adı"}] [/F {"dosya adı"}] [/D {"ayar açıklaması"}] [/DS {"sunucu adı"}] [/IS {"sunucu adı"}] [/A] [/V:{yes|no}] [/R:{yes|no}] [/L:{f|s|n}] [/M {yedekleme türü}] [/RS:{yes|no}] [/HC:{on|off}] [/SNAP:{on|off}]

Parametreler

Systemstate: Sistem Durumu verisini yedeklemek istediğinizi belirtir. Bu seçeneği seçtiğinizde, yedekleme türünün normal mı yoksa kopya mı olacağı belirlenir.

(a) bks dosya adı: Bu yedekleme işleminde kullanılacak yedekleme seçim dosyasının (.bks dosyası) adını belirtir. Yedekleme seçim dosyasının adından önce (@) karakteri konmalıdır. Bir yedekleme seçim dosyası, yedekleme için seçtiğiniz dosya ve klasörlerdeki bilgileri içerir. Dosyayı, yedeklemenin grafik kullanıcı arabirimi (GUI) sürümünü kullanarak oluşturmalısınız.

/J {"iş adı"}: Günlük dosyası'nda kullanılacak iş adını belirtir. İş adı genellikle dosyaları yedeklediğiniz tarih ve saatin yanı sıra, geçerli yedekleme işinde yedeklediğiniz dosya ve klasörleri açıklar.

/P {"havuz adı"} : İçinden ortam kullanmak istediğiniz ortam havuzu'nu belirtir. Bu genellikle, Yedekleme ortam havuzu'nun bir alt havuzudur (Örneğin, 4mm DDS). Bunu seçerseniz, /A, /G, /F veya /T komut satırı seçeneklerini kullanamazsınız.

/G {"guid adı"}: Bu teybin üstüne yazar veya ekler. Bu anahtarı /P ile bağlantılı olarak kullanmayınız.

/**T** {"**teyp adı**"} : Bu teybin üstüne yazar veya ekler. Bu anahtarı /P ile bağlantılı olarak kullanmayınız.

/N {"ortam adı"}: Yeni teyp adını belirtir. /A'yı bu anahtarla birlikte kullanmamalısınız.

/F {"dosya adı"}: Mantıksal disk yolu ve dosya adı. Aşağıdaki anahtarları bu anahtarla birlikte kullanmamalısınız: /P /G /T.

/D {"ayar açıklaması"}: Her yedekleme kümesi için bir etiket belirtir.

/DS {"sunucu adı"}: Belirtilen "Microsoft Exchange Server" için dizin hizmet dosyasını yedekler.

/IS {"sunucu adı"}: Belirtilen "Microsoft Exchange Server" için Bilgi Deposu dosyasını yedekler.

/A:Bir ekleme işlemi gerçekleştirir. Bu anahtarla bağlantılı olarak /G veya /T kullanılmalıdır. Bu anahtarı /P ile bağlantılı olarak kullanmayınız.

/V:{yes|no}: Yedekleme tamamlandıktan sonra veriyi doğrular.

/R:{yes|no}: S veya Yöneticiler grup üyelerinin bu teybe erişimini kısıtlar.

/L:{f|s|n} : Günlük dosyası türünü belirtir: f=tam, s=özet, n=hiçbiri (günlük dosyası oluşturulmaz.)

/**M {yedekleme türü} :** Yedekleme türünü belirtir. Aşağıdakilerden biri olmalıdır: normal, kopya, farklı, artan veya günlük.

/RS:{yes|no} : Uzak Depolama Birimi içinde bulunan aktarılmış veri dosyalarını yedekler. Uzak Depolama Birimi yer tutucu dosyalarını içeren yerel çıkarılabilir Depolama Birimi veritabanını yedeklemek için /RS komut satırı seçeneği gerekli değildir. %systemroot% klasörünü yedeklediğinizde, Yedekleme programı otomatik olarak Çıkarılabilir Depolama Birimi veritabanını da yedekler.

/HC:{on|off} : Teyp sürücüsünde kullanılabiliyorsa, donanım sıkıştırması kullanır.

/SNAP:{on|off}: Yedekleme işleminin birim anlık görüntüsü biçiminde olup olmayacağını belirtir.

/**M** {yedekleme türü}: Yedekleme türünü belirtir. Aşağıdakilerden biri olmalıdır: normal, kopya, farklı, artan veya günlük.

/? : Komut isteminde yardımı görüntüler.

Açıklamalar:

- Dosyaları komut satırından Ntbackup komutunu kullanarak geri yükleyemezsiniz.
- Aşağıdaki komut satırı seçenekleri, bir komut satırı seçeneği ile değiştirilmedikleri sürece, yedekleme grafik kullanıcı ara birimi (GUI) sürümünü kullanarak ayarlamış olduğunuz değeri varsayılan değer olarak alır: /V /R /L /M /RS /HC.

Örneğin, Yedekleme programının Seçenekler iletişim kutusunda donanım sıkıştırması etkin durumda ise, /HC komut satırında belirtilmediği sürece, bu donanım sıkıştırması kullanılacaktır. Ancak komut satırında /HC:off ifadesi belirtilirse, Seçenek iletişim kutusu ayarı geçersiz sayılır ve sıkıştırma kullanılmaz.

- Bilgisayarınızda "Windows Medya Service" çalışıyorsa ve bu hizmetlerle ilgili dosyaları yedeklemek istiyorsanız, Windows Media Services çevrimiçi belgelerinde "Windows Media Services ile Yedekleme Çalıştırma" konusuna bakın. Windows Media Services ile bağlantılı dosyaları yedeklemeden veya geri yüklemeden önce "Windows Media Services" çevrimiçi belgelerinde belirtilen işlemleri izlemeniz gerekir.
- Yalnızca yerel bilgisayardaki Sistem Durumu verisini yedekleyebilirsiniz. Uzak bilgisayardaki Sistem Durumu verilerini yedekleyemezsiniz.

Ortam yönetmek için çıkarılabilir Bellek veya veri saklamak için Uzak Depolama birimi kullanıyorsanız, aşağıdaki klasörlerde bulunan dosyaları düzenli olarak yedeklemeniz gerekir:

Sistemkökdizini\System32\Ntmsdata

Sistemkökdizini\System32\Remotestorage

Böylece, tüm Çıkarılabilir Depolama Birimi ve Uzak Depolama Birimi verileri geri yüklenebilecektir.

Örnekler:

Örnek-1

ntbackup backup \\iggy-multi\c\$ /m normal /j "İşim 1" /p "Backup" /n "Komut Satırı Yedekleme 1" /d "Komut Satırı İşlevselliği" /v:yes /r:no /l:s /rs:no /hc:on

Açıklama: \\iggy-multi\c\$ uzak paylaşımını "İşim 1" adlı bir normal yedekleme ile yedekler. Bu örnek, yedekleme ortam havuzundan bir teyp alacak ve teybi "Komut Satın Yedekleme 1" olarak adlandıracaktır. Yedekleme işinin açıklaması "Komut Satın İşlevselliği" olacaktır. Yedekleme işi biter bitmez doğrulanır, sahip/yöneticiye erişim kısıtlanmaz, oturum açma düzeyi yalnızca özet'e ayarlanır, Uzak Depolama Birimi verileri yedeklenmez ve donanım sıkıştırması etkinleştirilir.

Örnek-2

ntbackup backup d:\/j "İşim 2" /a /t "Komut Satırı Yedekleme 1" /m copy

Açıklama: D: \ yerel sürücüsünü "İşim 2" adlı kopya yedekleme ile yedekler. Yedeklenen dosya ve klasörler "Komut Satırı Yedekleme 1" adlı teybe eklenir. Diğer tüm seçenekler Yedekleme programında belirtilen ayarları varsayılan ayarlar olarak alacaktır.

Örnek- 3

ntbackup backup "@C:\Program Files\Windows NT\ntbackup\data\ commandline.bks "/j "İşim 3" /t "Komut Satırı Yedekleme 1" /n "Komut Satırı Yedekleme 2"

Açıklama: Yedekleme programında belirtilen yedekleme türünü kullanarak bir yedekleme gerçekleştirir. Yedeklenecek dosyaları seçmek için, C:\Program Files\Windows NT\ ntbackup\data\ dizininde bulunan Commandline.bks adlı yedekleme seçimi dosyasını kullanır. Yedekleme işi "İşim 3" olarak adlandırılacak ve "Komut Satırı Yedekleme 1" adlı teybi "Komut Satırı Yedekleme 2" ile değiştirecektir.

Örnek - 4

Aşağıdaki örneklerde Komut satırından bir dosyaya yedeklemenin nasıl gerçekleştirileceğini göstermektedir. Üç örnek, yedekleme türü, doğrulama ayarı, oturum açma düzeyi, donanım sıkıştırması ve diğer kısıtlamalar için yedekleme programının varsayılan değerlerini kullanmaktadır.

a) ntbackup backup \\iggy-multi\d\$ /j "Komut Satırı Yedekleme 4" /f "D:\backup.bkf"

Açıklama: \\iggy-multi\d\$ dosyasının D:\Backup.bkf dosyasına nasıl yedekleneceğini,

b) ntbackup backup \\iggy-multi\d\$ /j "Komut Satırı Yedekleme 5" /f "D:\backup.bkf"/a

Açıklama: aynı yedeklemenin aynı dosyaya nasıl ekleneceğini göstermektedir.

c) ntbackup backup \\iggy-multi\d\$ /j "Komut Satın Yedekleme 6" /f "D:\backup.bkf"

Açıklama: Aynı yedekleme ile dosyanın üzerine nasıl yazılacağını göstermektedir. Her üç örnekte, sürücü harfi yerine tam bir UNC adı kullanılabilir (yani kullanıcı, d:\backup. bkf yerine yedekleme hedefi olarak \\iggy-multi\d\$\backup.bkf dosyasını belirtebilir).

4.3. Veri Yedekleme Prosedürleri

Yedekleme işleminde, yedeklenecek dosya ve klasörlerin seçilmesinin ardından **gelişmiş** seçenekler de düzenlenebilir.

Şekil 4. 9: Yedekleme işlemi tamamlama penceresi

Şekil 4.9'da gösterildiği üzere Gelişmiş seçeneği tıklayarak istediğiniz yedekleme tipini seçiniz ileri düğmesine basınız.

Gereksiniminize uy	an yedekleme türünü seçebilirsiniz.	10
Yedekleme <u>t</u> ürünü	seçin:	1
Normal	~	
Normal		
Kopyala Değişen Fark Günlük		

Şekil 4. 10: Yedekleme türü seçme

4.3.1. Normal Backup (Normal Yedekleme)

Normal yedekleme türü bildiğiniz full (tam) yedekleme işlemidir. Seçilen bütün dosyalar tam olarak yedeklenir ve yedeklendikleri tarih işaretlenir.

4.3.2. Artan (Değişen) Incremental Backup (Yedekleme)

Incremental (Artan yedekleme) türünde amaç bir aralığın yedeğini almaktır. Bu yedek türünde bir önceki artan Incremental (Yedekleme) baz alınır.

4.3.3. Differential Backup (Fark Yedekleme)

Normal yedeği baz alarak başlar. Bu yedek türünde Normal yedekten sonra değişen ve eklenen tüm dosyalar yedeklenir.

4.3.4. Copy Backup (Kopyalama ile Yedekleme)

Seçilen bütün dosyaları sadece yedekler.

4.4.5. Daily Backup (Günlük Yedekleme)

Belirtilen gün değişen dosyaları yedekler.

UYGULAMA FAALİYETİ

	İşlem Basamakları	Öneriler
1.	Yedekleme programını çalıştırınız. Eğer işletim sisteminizde bulunmuyorsa başka bir bilgisayardan ya da ortamdan temin ederek sisteminize yükleyiniz.	Bilgisayarınızdaki herhangi bir dosya ya da klasörün yedeğini oluşturunuz. İşlem basamaklarını not ediniz.
2.	Bilgisayarınızdaki daha önceden yedeklenmiş verilerin yedeklerini geri yükleyiniz.	Geri yükleme yaparken işlem basamaklarını not ediniz ve takıldığınız noktaları öğretmeninize danışınız.
3.	Ntbackup komutunun kullanabilecek şekilde bilgisayarınızı hazırlayınız.	Ntbackup komutu kullanımını öğretmeninizden yardım alarak öğreniniz.
4.	Veri yedekleme prosedürlerine ulaşmak için gerekli olan adımları gerçekleştiriniz.	Veri yedekleme prosedürlerini ayrı ayrı çalıştırınız. Aradaki farkı öğreniniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru seçeneği işaretleyiniz.

- 1. Aşağıdaki komutlardan hangisi çalıştır komut penceresine yazılırsa yedekleme programını çalıştırır?
 - A) Restore
 - B) Ntbackup
 - C) Differential
 - D) Backup
- 2. Aşağıdakilerden hangisi veri yedekleme prosedürlerinden değildir?
 - A) Yüksek
 - B) Günlük
 - C) Normal
 - D) Kopyalama
- 3. Aşağıdakilerden hangisi veri yedekleme ortamı (donanımı) değildir?
 - A) CD
 - B) DVD
 - C) CPU (işlemci)
 - D) HDD(Sabit disk)
- 4. Yedekleme ile ilgi aşağıda verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?
 - A) Yedekleme işleminde dosya ve klasörler yedeklenebilir.
 - B) Yedekleme işleminde veriler risklere karşı korunur.
 - C) Yedekleme işleminde veriler sıkıştırılır.
 - D) Yedekleme işleminde veri kaybı olur.

DEĞERLENDİRME

Çoktan seçmeli sorulara verdiğiniz cevapları modül sonundaki cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Bu faaliyet kapsamında hangi bilgileri kazandığınızı belirleyiniz. Yanlış cevaplandırdığınız sorularla ilgili konuları tekrar inceleyiniz, öğrenmeye çalışınız. İnternet veya çeşitli ders kitaplarından faydalanınız. Öğrenme faaliyeti ile ilgili olarak öğretmenlerinizden yardım alınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

KONTROL LİSTESİ

Modül ile kazandığınız yeterliliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
Windows 9x işletim sisteminde sorun gidermede sistem araçlarını		
kullanabiliyor musunuz?		
Kullandığınız işletim sistemini başlatma kipinde açabiliyor musunuz?		
Farklı işletim sistemlerinin kurulumu için gerekli minimum donanım ihtiyaçlarının neler olduğunubiliyor musunuz?		
Bilgisayarınızda herhangi bir donanım tanıtılmamışsa bu sorunu kendi başınıza çözebiliyor musunuz?		
Bilgisayarınızdaki işletim sisteminin görev yöneticisini kullanabiliyor musunuz?		
Veri yedekleme işlemini gerçekleştirebiliyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	С
3	D
4	В
5	С
6	А
7	В
8	А
9	С
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	А
2	D
3	В
4	D
5	С

ÖĞRENME FAALİYETİ- 3 CEVAP ANAHTARI

1	В
2	А
3	D
4	С
5	А
6	С

ÖĞRENME FAALİYETİ- 4 CEVAP ANAHTARI

1	В
2	А
3	С
4	D

Yanıtlarınızı cevap anahtarları ile karşılaştırarak kendinizi değerlendiriniz.

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- ➢ www.acemiler.net
- ➢ www.asnet.com.tr
- www. bilgisayardershanesi.com
- www.bilgisayarlisesi.com
- > www.bilgisayarogren.com
- ➢ www.e-bilisim.net
- ➢ www.mastercom.com.tr
- ➢ www.microsoft.com
- ➢ www.mutasyon.net
- www.pratikbilgisayar.com
- ➢ www.programlama.com

KAYNAKÇA

- ➢ BAL Çebi Hasan, Bilgisayar ve İnternet Kullanımı XP, Dağıtım abf Akademik Boook Prodeution, Trabzon, 2005.
- ÇÖMLEKÇİ Mehmet, Microsoft Teknolojilerinde Sorun Giderme, Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2003.
- ÇUBUKÇU Faruk, Microsoft Windows 2000 Başvuru Kılavuzu, Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2000.
- KARAGÜLE İhsan, Zeydin PALA, Bilgisayar ME Editon, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş, İstanbul, 2001.
- ➢ www.bilgisayardershanesi.com
- www.bilgisayarogren.com
- ➢ www.microsoft.com
- Microsoft yardım ve destek
- http://support.microsoft.com